

JUBILEJNA
100.
ŠTEVILKA
VESTNIKA DIS

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
PRI POŠTI 1102 LJUBLJANA

VESTNIK

INTERNO GLASILO DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941–1945

LJUBLJANA, JUNIJ 2013 – Št. 100

DAN SLOVENSKIH IZGNANCEV 7. JUNIJ Prireditvi v Ljubljani in Mariboru

Prireditev ob dnevu izgnancev 7. junija v Ljubljani

Letos je bila osrednja prireditev ob dnevu izgnancev 7. junija 2013 v Ljubljani, v parku Mostec. Organizirali so jo Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 in Krajevne organizacije DIS ljubljanskega območja.

Udeležence je najprej pozdravil v imenu KO DIS ljubljanskega območja **Drago Hribšek**, ki je tudi napovedoval celotni program. Nato je dal besedo predsednici DIS **Ivici Žnidaršič**, ki je vse udeležence pozdravila v imenu Društva izgnancev Slovenije 1941–1945, posebej pa tudi goste na prireditvi, med njimi **Renato Brunskole**, podpredsednico Državnega zbora RS, ki je bila tudi **slavnostna govornica**, Janeza Podržaja, predsednika Zveze društev vojnih invalidov Slovenije, Ivana Pivka, častnega člana Društva vojaških invalidov Slovenije, generalpodpolkovnika Albina Gutmana, predsednika Zveze slovenskih častnikov, stotnika Janka Ljubiča, sekretarja Zveze slovenskih častnikov, Janeza

Žmavca, predsednika Društva taboriščnikov ukradenih otrok, Angela Vidmarja, podpredsednika združenja Sever, Angelo Zadnikar, podpredsednico Društva civilnih invalidov Slovenije, Janka Heberleta in Julko Žibert.

Naglasila je, da so bili na srečanje povabljeni tudi župani, ki so podpisali listino o nameri sodelovanja z DIS pri obnovi in ohranjanju največjega zbirnega taborišča za izgon Slovencev – grajskih hlevov in konjušnice v Brestanici, in jih je tudi lepo pozdravila.

Umetniški program so izvajali moški pevski zbor Barje, pevci Mlada srca in Pevci izpod Rožnika, folklorna skupina Kolovrat in harmonikar Janez Kogovšek.

Udeleženci so si lahko ogledali imensko knjigo darovalcev prispevkov za obnovo zgornjih prostorov zbirnega taborišča v Brestanici. Nekateri so prinesli tudi predmete iz izgnanstva, ki bodo shranjeni v obnovljenem delu taborišča – v hlevih v Brestanici.

Iz pozdravnega govora predsednice DIS Ivice Žnidaršič na prireditvi ob dnevu izgnancev

Danes smo se zbrali na dan slovenskih izgnancev, da obudimo spomin na čas groze, čas trpljenja in muk v izgnanskih taboriščih, pa tudi v begunstvu.

Smo žive priče prvih množičnih žrtev fašizma in nacizma, ki so nas s 140 vlakovnimi transporti **vozili kot živino** na tuje, nas zaprli v izgnanska taborišča in nas imeli za sužnje.

Vlake z izgnanimi Slovenci so vozili tudi v Italijo, na Madžarsko, v Srbijo, na Hrvaško in v druge kraje nekdanje Jugoslavije. Izgnani so bili tudi Slovenci iz avstrijske Koroške.

Trpeli smo tudi **po povratku** iz izgnanstva in begunstva, ker smo bili brez zdravstvenega, socialnega in pokojninskega varstva, brez vsake pomoči, **vojno škodo so samo popisali, vendar nikoli poplačali.**

Nikoli se ni noben državni organ ukvarjal z vprašanjem, kako živimo slovenski izgnanci in begunci in kako živi več kot 20.000 slovenskih otrok do deset let starosti, ki so preživljali krutosti v izgnanstvu. Niti o tem, zakaj jih je toliko umrlo nenavne smrti in zakaj se niso mogli šolati. Vse zahteve je prejšnja država zavračala.

Slovenski izgnanci in begunci so dobili status žrtve vojnega nasilja šele konec leta 1995.

Po ustanovitvi Društva izgnancev Slovenije 9. junija 1991 smo začeli terjati status in leta 1996 začeli uveljavljati nekatere posebne zdravstvene, socialne in pokojninske pravice, 28. 2. 2001 smo dobili še zakon o odškodninah za fizično trpljenje in umrle starše.

Brez pomoči državnih organov Slovenije smo uspeli doseči za 11.000 slovenskih izgnancev odškodnino za prisilno delo v

Nemčiji v skupnem znesku 30.600.000 evrov in za 2395 Slovencev, ki so prisilno delali v Avstriji, 5.562.382 evrov.

To smo dosegli kljub temu, da nas pristojni organi Republike Slovenije leta 2000 niso hoteli vključiti v nemški zakon Spomin, odgovornost, prihodnost, niti v

Predsednica DIS Ivice Žnidaršič je v svojem pozdravnem govoru na prireditvi ob dnevu izgnancev poudarila nekatere dosežke društva pri uveljavljanju pravic. (Foto: Milan Skledar)

avstrijski Zakon sprave, kot so to storile druge države Srednje Evrope.

Da smo podpisali sporazum z Mednarodno organizacijo za migracije (IOM) s sedežem v Ženevi, preko katere smo potem vlagali zahtevke odškodnin za prisilno delo, **nam je pomagal nekdanji predsednik Mednarodnega komiteja Rdečega križa Cornelio Sommaruga.** On nas je priporočil pri Mednarodni organizaciji za migracije, ki je sicer uveljavljala pravice za razseljene osebe.

To priporočilo je bilo tako dobro, da so pooblastili naše društvo, da smo obsežne formularje za vlaganje zahtevkov za odškodnino lahko podpisovali in

potrjevali, da članom DIS ni bilo treba hoditi k notarjem.

Ohranjanje zgodovinskega spomina

Poleg naporov za uveljavljanje pravic žrtev vojne naše društvo skrbi tudi za ohranjanje zgodovinskega spomina, saj mlade generacije bolj malo poznajo novejšo zgodovino in grozodejstva fašizma in nacizma med drugo svetovno vojno.

Za ohranjanje in boljše poznavanje genocidne okupacije Slovenije prirejamo **seminarje za profesorje zgodovine** na osnovnih in srednjih šolah. Osemurne seminarje je že opravilo 280 profesorjev zgodovine. Uspelo nam je, da bo Zavod za šolstvo RS

Del gostov na osrednji prireditvi ob dnevu izgnancev 7. junija 2013 v Ljubljani v parku Mostec (Foto: M. Skledar)

. Informacije . Informacije . Informacije .

Nadaljevanje s prejšnje strani

odslej take seminarje prirejal v okviru dodatnega izobraževanja prosvetnih delavcev. Za ohranjanje zgodovinskega spomina so pomembni pohodi ob nemško-italijanski in NDH-okupacijski meji in razstave.

Pobude za nastanek evropskega muzeja žrtev fašizma in nacizma na gradu Rajhenburg

Zahtevamo, da se na **grad Rajhenburg** vrne Muzej slovenskih izgnancev, in odpiramo možnost in **dajemo pobude, da bi na gradu Rajhenburg postopoma nastal evropski muzej izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma** v letih 1920–1945.

Vzdrževanje in obnova največjega zbirnega taborišča – hlevov pri gradu Rajhenburg

Kot spominski objekt DIS obnavlja največje zbirno taborišče za izgon Slovencev – grajske hleve in konjušnice v Brestanici. Obnovili smo že streho dela taborišča, ki smo ga dobili v obnovo in upravljanje od Mariborske škofije za dobo 99 let. Obnovili smo tla, strop in stene spodnjih treh prostorov taborišča.

V letu 2012 smo obnovili še 3 zgornje prostore taborišča. V ta namen je 4700 članov DIS darovalo denarne prispevke v višini **61.603,62 evra**. Občine pa so prispevale **10.896,00 evra**.

Imenski seznam darovalcev

Imenski seznam vseh darovalcev in prispevane denarne zneske smo vezali v posebno knjigo, ki si jo lahko ogledate in v njej tudi poiščete svoje ime.

Ob dnevu izgnancev bi se radi **ponovno zahvalili vsem**, ki so darovali sredstva in tudi s prostovoljnim delom omogočili, da smo bili uspešni pri nadaljnji obnovi taborišča.

Razstave DIS v drugih državah

Da bi tudi v drugih državah kaj vedeli o genocidni okupaciji Slovenije leta 1941, smo imeli v letu 2012 razstave DIS v Avstriji ves maj 2012, na Češkem, v Pragi, ves september 2012, na Slovaškem v Banský Bistrici, pa ves oktober 2012.

Mednarodni odbor izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920–1945, ki smo ga ustanovili na prvem evropskem kongresu izgnancev in beguncev 6. junija 2009 v Ljubljani (4.000 udeležencev) ima **domicil** pri Društvu izgnancev Slovenije v Ljubljani.

Sestanki so vsako leto v drugi državi. Lani je bil sestanek v **Kijevu 14. in 15. septembra**. S tega sestanka smo poslali pismo predsedniku Sveta Evrope in predsednikom evropskih držav, naj preprečijo **jemanje pravic žrtvam fašizma in nacizma**, naj namenijo več skrbí ostarelim žrtvam fašizma in nacizma in naj aktivneje preprečujejo nastajanje in delovanje fašističnih in nacističnih organizacij.

Protesti proti jemanju pravic

Lani smo ob dnevu izgnancev protestirali, ker nismo dobili podatkov, ali je predsednik Vlade RS v Nemčiji postavil vprašanje vojne škode in kaj mu je v zvezi s tem odgovorila nemška kanclerka Angela Merkel.

Zahtevali smo ohranjanje naših pravic. Naši protesti proti jemanju težko pridobljenih pravic so bili uspešni, **saj smo ohranili pravico do dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, vrnili pa bodo tudi odvzeti del pokojnine**.

Zahteve za vojno odškodnino

Ob letošnjem dnevu izgnancev ponovno zahtevamo, da Slovenija izterja vsaj del vojne škode od Nemčije.

Prav tako zahtevamo, da Slovenija **končno vloži premoženje**, ki so ga leta 1945 in 1946 v Sloveniji zapustili Avstrijci, Nemci in Madžari, v sklad za poplačilo vojne škode, ker je to premoženje po sporazumih in pogodbah ostalo v Sloveniji za poplačilo vojne škode Slovincem in za reparacije.

Ocenjujemo, da bi od tega premoženja lahko namenili v sklad za poplačilo vojne škode vsaj **1 milijardo evrov**.

Dosedanjim desetim vladam in vsakokratnim poslancem smo dali na voljo podatke o vojni škodi, ki so jo povzročile Nemčija, Italija in Madžarska.

Zbrali smo vse podatke, koliko vojne škode je bilo nekdanji državi priznано na

reparacijskih in mirovnih konferencah po drugi svetovni vojni **in celo koliko in kaj so plačale naslednice agresorskih držav in kdaj in kaj je od tega dobila Slovenija**.

Vojna škoda je bila plačana od Italije, dokončno pa je bilo z Italijo to vprašanje rešeno z ozimskimi sporazumi. Tudi Madžarska je povrnila vojno škodo.

Avstrija je namesto povračila vojne škode pustila Sloveniji premoženje, kar sem že omenila.

Le Nemčija, ki nam sedaj diktira varčevalne ukrepe, Sloveniji dolguje 3 milijarde evrov vojne odškodnine.

Nemčija je bivši državi poravnala le okrog 2 % vojne škode, in še to v obliki posojil, ki jih je Slovenija že vrnila.

Upamo, da se bo sedanja vlada lotila tega vprašanja, prav tako tudi DZ, ki je 21. septembra 2010 sramotno zavrnil predlog, da bi vprašanje o izterjavi vojne škode prišlo na dnevni red Državnega zbora RS.

Čeprav smo leta 1993 dosegli, da je slovenski parlament sprejel 20 sklepov, kaj mora vlada v tej zvezi narediti, pa so se vse dosedanje vlade tega otepale.

Da bo sedaj drugače, bo mogoče o tem kaj povedala slavnostna govornica, podpredsednica Državnega zbora RS.

Zahvaljujem se organizacijam DIS ljubljanskega območja za organizacijo današnje prireditve in izvajalcem kulturnega programa.

Vsem želim prijetno druženje!

Govor podpredsednice Državnega zbora RS Renate Brunskole ob dnevu izgnancev

Spoštovani, gospe Ivica Žnidaršič, predsednica Društva izgnancev Slovenije 1941–1945, spoštovani slovenski izgnanci, prisilni delavci in begunci – žrtve fašizma in nacizma, spoštovani predstavniki borčevskih, veteranskih, invalidskih in drugih organizacij, spoštovani gostje, organizatorji, nastopajoči in vsi navzoči, lepo pozdravljeni!

Redki so trenutki, ki so zgodovino kakega naroda zaznamovali tako močno in usodno, kot so tisti, ki so slovenski narod in našo domovino dokončno zapisali in zarisali na zemljevid Evrope.

Zato smo se ob dnevu slovenskih izgnancev in beguncev ponovno srečali, da bi se nikoli ne pozabili, da se takšni zločini nad človeštvom ne smejo ponoviti. Vsako življenje je dragoceno, zasluži si spoštovanje in svobodo.

Še posebej mi je v veliko čast, da sem danes vaša slavnostna govornica, ker so bili tudi moji, danes žal pokojni, stari starši po očetovi strani in moja dva strica, takrat še otroka, doma iz Veliškega Mrševega, izgnani; odpeljani so bili iz Brestanice v nemška taborišča. Med preživljanjem počitnic v Posavju sta mi stari oče in stara mama veliko pripovedovala o trpljenju in pomanjkanju v izgnanstvu. Tudi moževa družina Brunskole v Beli krajini je doživela izgnanstvo. Moževega starega očeta, kovača in gostilničarja, v katerega krčmi so kuhali partizanom, so izdali ljudje iz sosednje vasi, ko so Italijanom povedali: »Trattoria Hrast, partigiani!« Starega očeta so odpeljali v zapor v Metliko, potem pa izgnali na italijanski otok Ustica. Vas Hrast so požgali, moževa babica pa je z dvema majhnima otrokoma zbežala v gozd. Danes 95-letna babica mi je naročila, naj vas vse lepo pozdravim, ker da vi veste, kaj je trpljenje. Zato imam do vas še posebno spoštovanje in občudovanje ob misli, kaj vse ste morali pretrpeti in potrpeti, da ste preživel.

Zgodovina naroda je dolga pot, s prijazno in tudi neprijazno podobo.

Preteklosti ne moremo spreminjati, spoštovati pa moramo sedanost, v kateri lahko popravljamo krivice in se za prihodnost izognemo napačnim odločitvam in ravnanjem. Moramo pa poznati in priznati svojo zgodovino takšno, kot se je zgodila. Slovenci smo narod, ki ne bo nikoli več dovolil, da bi nas okupator ali agresor iztrgal iz rodne grude in pogljal na trnovo pot izgnanstva, ker narod, ki je preživel smrtno obsodbo, ne bo dovolil, da bi mu jo še kdaj kdorkoli izrekel. Kdor je bil enkrat preganjan s svoje zemlje, ta jo bo spoštoval in branil za vedno!

Preživeli izgnanci in begunci ste pričeli zločinov in grozodejstev, ki so se pred desetletji zgodili nad človeštvom in se nikoli ne smejo ponoviti. Slovenski narod je skozi zgodovino doživel in prestal veliko hudega, bili smo zatirani, ponižani, izgnani, utišani, želeli so nas uničiti, a kljub temu smo ponosno preživeli. Dočakali smo svojo domovino, imamo svojo državo, jezik, ponos in svobodo. Neštetokrat smo dokazali svojo moč, trdnost in željo po svobodi ter obstoju.

Našo prelepo deželico so aprila 1941 razkosali okupatorji, ki so takrat sklenili, da bodo slovensko ozemlje zasedli in priključili k svojim državam. Najbolj surovo raznarodovalno politiko je izvajal tretji rajh. Po njegovem načrtu je bil predviden tudi izgon tretjine slovenskega prebivalstva iz zasedene Štajerske in Gorenjske. Vsega skupaj so do leta 1945 izgnali 63.000 Slovencev, in to v nemška, italijanska in madžarska taborišča, še posebej tiste slovenske družine, ki so imele sorodnike med partizani ali ustrelnimi talci. Po kapitulaciji Italije so Primorsko zasedli Nemci in tu so požgali celotne vasi, prebivalce pa odpeljali v nemška taborišča.

Kadar prisluhnemo vam in slovenski zgodovini, si zelo težko predstavljamo, kako naporene čase in kako hude preizkušnje ste preživeli. Vi to veste in čutite še danes. Izgon je bil grozljivo dejanje nad slovenskim narodom. Slovincem,

Slavnostna govornica na prireditvi ob dnevu izgnancev, podpredsednica Državnega zbora Republike Slovenije Renata Brunskole (Foto: Milan Skledar)

izgnanim v taborišča, se je življenje resnično popolnoma spremenilo. Ni besed, ki bi opisale izgubo doma, bližnjih, svobode in tudi dostojanstva. Vemo tudi, da veliko otrok ter zlasti starejših konca vojne in vrnitve v domovino žal ni dočakalo.

Samo odločen odpor naroda, ki se je zavedal, da mu je sicer usojeno umreti, je lahko preprečil izbris njegove zavesti. Ne samo oborožen boj partizanov, ne samo široka mreža aktivistov in podpornikov OF, ampak tudi tisoči Slovencev v koncentracijskih taboriščih, v vojnem ujetništvu in v izgnanstvu so bili del tega upora in tega boja. Vsak izmed vas, slovenskih izgnancev, hrani živ spomin na svoj križev pot, na svoj boj.

Zgodovine ni mogoče spremeniti, je zapisana in večna, zato resnica nikoli ne sme izginiti. Pri tem ima pomembno vlogo Društvo izgnancev Slovenije in seveda vsi vi, ki ste danes tukaj.

Doživetja slovenskih izgnancev, prisilnih delavcev in beguncev žrtev fašizma in nacizma pomenijo boleč spomin; za vse nas, mlajše generacije, pa velik opomin, da se tovrstni dogodki ne smejo nikoli več ponoviti!

Zato tudi naša domovina Slovenija, ki se danes vnovič oblikuje v zelo

zahtevnih, kriznih trenutkih in okoliščinah, nikoli ne bo pozabila na vas, ravno nasprotno. Tudi na področju zakonodaje so še vprašanja, ki jih bo potrebno rešiti, in tudi sama kot poslanka Državnega zbora Republike Slovenije v poslanski pisarni sprejemam ljudi, ki so žrtve vojnega nasilja, od njih sem prejela popis vojne škode. Zavedamo se nujnosti rešitve tega vprašanja in želim si, da bi se našla rešitev tega za vas zelo pomembnega finančnega vprašanja, za katero bi se morali najti politična rešitev in volja. Zavedati pa se je treba, da so danes težki krizni časi, ko pri pravi proračuna vlada išče rešitve, kako privarčevati, ko gre za skrb za preživetje, zato je problem, kako najti sredstva in rešiti zadevo. Z vami in z generacijami, ki prihajajo za vami, si bo izborila svoj prostor pod soncem in s tem lepšo prihodnost vseh nas, ki se je vendarle začela že takrat, ko se je prvič zaslíšal vaš glas in zatem vaša vrnitev domov.

Naj bo današnji dan poln topline v srcih, čeprav z občutkom grenkobe, in prijaznih besed! Želim vam lep sončen dan, kot pravi župan Ljubljane, v najlepšem mestu na svetu.

Srečno vsem!

. Informacije . Informacije . Informacije .

Ob dnevu izgnancev v Mariboru

Na dan izgnancev 7. junija 2013 so mariborske organizacije Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 Maribor Tabor, Rotovž-Pesnica in Pobrežje-Tezno organizirale prireditve ob spomeniku izgnancev v Melju. V uvodnem govoru je **Majda Cvetanovski** pozdravila navzoče goste: podpredsednika DIS **Janeza Komljanca**, častnega člana in velikega borca za pravice izgnancev **mag. Franca Žnidaršiča**, **Jozeta Križančiča**, predsednike KO DIS sosednjih občin, predstavnike ZB NOB Maribor in slavnostnega govornika, svetnika Mestnega sveta občine Maribor Roka Pečeta, ter druge navzoče goste.

Nadvse iskren in prisrčen pozdrav je bil izrečen vsem prisotnim izgancem, beguncem, prisilnim delavcem žrtvam vojne nasilja iz vseh mariborskih in okoliških organizacij DIS.

Po odpeti naši tako imenovani himni Oh, kako je dolga dolga pot so učenci izvedli čudovit recital ob spremljavi harmonike.

Slavnostni govornik **Rok Peče**, ki je sam sin izgnanca, je iskreno in čuteče spregovoril o trpljenju izgnancev med drugo svetovno vojno in vrnitvi na porušene in oropane domove ter dolgoletnem uveljavljanju pravic žrtvam vojnega nasilja in njihovem neprecenljivem prispevku

k izgradnji domovine. Izkazal je visoko spoštovanje vsem žrtvam in obsodil novodobne zgodovinarje, ki želijo na silo spremeniti zgodovinska dejstva. Njegov oče je bil star pet let, ko so ga z družino izgnali, in ni imel lepega otroštva, zato se je javno zahvalil svojemu očetu, da je njemu omogočil lepo mladost in mu pripovedoval o dogodkih, ki so prizadeli nešteto ljudi.

Navzoče je prisrčno pozdravil tudi častni član DIS **mag. Franc Žnidaršič**, ki so ga navzoči bučno pozdravili. Omenil je poizkus zmanjšanja pravic žrtvam vojnega nasilja in nadaljevanje boja za povrnitev gmotne škode vsem upravičencem, s tem da država Slovenija od Nemčije izterja plačilo vojne škode.

V programu so sodelovali moški pevski zbor »Slava Klavara« iz Maribora in učenci Osnovne šole »Franc Rozman Stane« Maribor s pesmimi Vse rožice rumene, Kot žrtve ste padli, Pesem o svobodi ter Slovenec sem. Majda Cvetanovski pa je recitirala pesem mariborske izgnanke Berthe Čobalj-Javernik »Nekje v daljavi«. Na spominsko ploščo na vojašnici je bil položen spominski venček, pred spomenik pa cvetni aranžma.

Majda Cvetanovski

Del udeležencev na prireditvi ob dnevu izgnancev v Mariboru (Foto: Majda Cvetanovski)

Govor prof. dr. Janka Prunka na prireditvi ob zaključku pohoda ob nemško-italijanski okupacijski meji od Murnca do Telč, 27. aprila 2013

Spoštovane izgnanke in izgnanci, cenjeni pohodniki! V posebno čast si štejem in vesel sem, da me je vodstvo Društva izgnancev Slovenije povabilo, da vam kot zgodovinar spregovorim na spominskem pohodu ob italijansko-nemški okupacijski meji.

Društvo izgnancev Slovenije je pomembna slovenska organizacija, ki skrbi za pravičen in potreben spomin na žrtve nacistične okupacije in tako trajno opominja, kaj se ne sme več zgoditi, a bi se v kriznih razmerah v Evropi morda lahko zgodilo, če ne bi bili budni in stalno opominjali na grozovitosti in trpljenje ljudi med drugo svetovno vojno. To pa je povzročila podivjana politika nekaterih evropskih držav, ki so ob predstavi o svoji večvrednosti poskušale uveljaviti v Evropi in v svetu nov red, v katerem bi one gospodarile, na škodo vseh drugih. V tem novem fašističnem redu pa so se namenile kar iztrebiti nekatere šibke manjše narode, med njimi tudi slovenskega.

Vi, spoštovani izgnanci, ste bili prve žrtve tega grozovitega nerazumnega načrta. Nič krive, dobre poštene ljudi so vas izgnali iz vaših domov, kjer ste pošteno in

pridno delali, samo zato, ker ste bili Slovenci. Na vaši zemlji so hoteli ustvariti prostor za druge, na vaši zemlji so hoteli ustvariti prostor za velikonemško državo in nanj naseliti Nemce iz raznih predelov Evrope, ki celo niso mejili na Nemčijo. Tu, v Posavju in Posotelje, največ kočevske Nemce, ki so jih tudi zvijačno pregovorili, da zapustijo svoje stoletno domovanje in se podajo v novi nemški rajh.

Nemški rajh je zarezal novo, v prej mirno obstoječo mejo po slovenskem ozemlju med Slovence in jih razdelil na tiste v nemškem rajhu in tiste v Kraljevini Italiji. Obema pa je bila namenjena narodna smrt, v nemškem delu na hitro in nasilno s izgonom velikega števila ljudi, ostalim pa razmeroma hitra in sistematična germanizacija. O tem jasno pričajo obstoječi (propagandni) nacistični dokumenti in njihova konkretna politika. Italijanski okupator je za uresničenje podobnega cilja ubral bolj previdno in hinavsko politiko.

Vi, spoštovani izgnanci, ste doživeli eno najbolj tragičnih usod, kar jih pomni človeška zgodovina v neštetih primerih. Naj spomnim le na izgon Izraelcev v

Slavnostni govornik na zaključku pohoda ob nemško-italijanski okupacijski meji 27. 4. 2013 na telčah je bil prof. dr. Janko Prunk.

babilonsko sužnost ali pregon Armencev iz njihove tisočletne domovine v razne predele turško-arabskega sveta, kjer so bili zapisani smrti.

Kot so Izraelci v babilonski sužnosti ostali zvesti svojemu jeziku, veri in hrepenjenju po povratku v svojo domovino, tako ste tudi vi, dragi Slovenci, v tuji deželi, ob vsem trpljenju in narodnem zatiranju ostali zvesti svoji narodnosti, svojemu slovenstvu, svoji slovenski domovini, in s tem ste postavili pomemben nepozaben kamen v mozaik slovenstva, slovenske narodne zvestobe in vztrajnosti.

To ne sme biti nikoli pozabljeno, čeprav številne mlade generacije, zaradi pomanjkljivosti zgodovinskega pouka v šolah in zavesti v javnem življenju, o tem skoraj nič ne vejo.

Še na eno stvar ste lahko ponosni oziroma se lahko zahvalite usodi. Zaradi vaše ga zgodnjega izгона iz domovine in dolge odrezanosti od nje vam je bila kljub neizmernemu trpljenju v tujini prihranjena vsaj ena žalostna usoda: ni se vam bilo potrebno odločiti med partizanskim bojem in njegovimi nasprotniki.

Vi ste svojo življenjsko in narodno dolžnost častno izpolnili. In tudi po vrnitvi v domovino na izropane domove ste s svojim trudom in sposobnostjo ne samo obnovili te domove, ampak se tudi izobrazili in pridno ustvarjali skupno slovensko lepšo perspektivo. Niste gojili sovražnosti do nevhvaležne in nerazumevajoče politike v domovini, ki ni hotela razumeti vaše žrtve in vam dati kolikor toliko skromne pomoči in priznanja. Svojo domovino ste nosili v srcu in zanjo delali. To je morda tudi najlepše in najpomembnejše sporočilo, ki ga zapuščate mladi generaciji. Naj ohranja ljubezen do domovine, naj bo človeško in narodno samozavestna, naj se izobražuje, ustvarjalno dela in tudi terja dolžno spoštovanje za svoje delo.

Vi ste s svojim človeškim dostojanstvom in samozavestjo dosegli, da vam je samostojna slovenska država izkazala sicer skromno dolžno moralno in materialno priznanje. Velika zasluga za to gre vaši organizaciji, Društvu izgnancev, ki tudi prireja te spominske pohode in srečanja. Prav je, da podpirate z vsem srcem to svojo organizacijo, njeno dolgoletno gibalno moč, prof. Ivica Žnidaršič, in njeno vodstveno ekipo. Brez takšne organizatorke, njenega znanja in vztrajnosti ne bi bilo vaših uspehov in priznanj.

Kot zgodovinar moram posebno pohvaliti njeno skrb in prizadevanje gojiti spoštovanje in spomin na usodo izgnancev in to oboje posredovati mladi generaciji vaših vnukov preko seminarjev za učitelje zgodovine na slovenskih šolah. Društvo izgnancev in njegova predsednica pa veliko prispevajo tudi za prepoznavanje in priznanje Slovenije v evropskem prostoru z organiziranjem zborovanj evropskih izgnancev in sodelovanjem na njih ter z opozarjanjem vladajočih politikov, da vse krivice tem ljudem še niso pravično poravnane.

Iznanci in vaša organizacija imate vso pravico terjati, da se z državnim premoženjem, ki je nastalo tudi iz odškodnine okupacijskih držav za vaše trpljenje, ravna skrbno, pravično in pošteno in da služi blaginji vseh državljanov samostojne slovenske države, ne pa da si ga nepošteno prisvajajo pokvarjeni posamezniki in ga zapravljajo. Če bodo mladi, ki stopajo danes namesto nas na odločujoča mesta v slovenskem javnem življenju, nekaj teh misli in besed, izrečenih na današnjem srečanju, odnesli s seboj in se po njih ravnali, se nam ni bati za našo domovino, za njeno neodvisnost in boljše, bolj pravično in srečno življenje njenih ljudi.

Bodite mi prisrčno pozdravljeni in dajte duška svojemu veselju!

Pohvale podeljene na zaključku pohoda

Na zaključku pohoda ob nemško-italijanski okupacijski meji od Murnca do Telč 27. 4. 2013 je predsednica DIS **Ivica Žnidaršič** podelila pohvale za aktivno sodelovanje in prizadevanje za ohranitev spominskega spomina na izgon Slovencev v letih 1941–1945, naslednjim: Rezki Repovž, predsednici KO DIS Šentjanž in Krajevni organizaciji DIS Šentjanž, Janezu Repšetu, predsedniku KO DIS Krmelj-Tržišče in Krajevni organizaciji Krmelj-Tržišče, Kulturnemu društvu Telče in Osnovni šoli Tržišče.

. Informacije . Informacije . Informacije .

Uspešno zbiranje predmetov iz izgnanstva

Predsednik KO DIS Polje ob Sotli Ivan Babič je 8. junija 2013 na ogled taborišča pripeljal veliko skupino članov DIS. Dalj časa so se zadržali tudi na pogovoru s predsednico, podpredsednikom in še nekaterimi člani IO DIS.

Kot smo že pisali v Vestniku št. 98/99, želi Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 v enem izmed obnovljenih zgornjih prostorov zbirnega taborišča v Brestanici razstaviti predmete, ohranjene iz časa izгона in begunstva Slovencev. Marsikdo še hrani doma skrinje, kovčke, jedilni pribor in druge predmete iz izgnanstva. Mlade generacije

doslej niso vedele, kako je pomembno, da se ti predmeti ohranijo.

Vsakega, ki bi kakšen predmet podaril za shranitev v zbirnem taborišču v Brestanici, smo prosili, da na predmet, če to želi, prilepi list z naslednjimi podatki: ime in priimek darovalca, taborišče oziroma še kak podatek o predmetu.

Dne 8. junija 2013 si je prišlo veliko izgnancev ogledat, kaj je bilo leta 2012 obnovljenega v zbirnem taborišču za izgon Slovencev. Prišli so tudi iz Tržiča na Gorenjskem, Sevnice, Novega mesta, Maribora, Ljubljane, Boštajna in Studenca.

V soboto, 8. junija 2013, smo imeli taborišče v Brestanici odprto za ogled in oddajo predmetov od 9. do 16. ure. Tedaj so si udeleženci lahko ogledali tudi tri obnovljene zgornje prostore taborišča.

Predmete, vezane na izgon (kovčke, skrinje in druge predmete), je bilo možno oddati tudi 7. junija 2013 na prireditvi DIS v Ljubljani, v parku Mostec.

Bili smo presenečeni, kako veliko predmetov je bilo zbranih v Mostecu in koliko so jih 8. junija 2013 prinesli člani DIS v taborišče – hleve v Brestanici. Hkrati pa so si ogledali obnovljene tri prostore v zgornjem delu taborišča. Pogrešali smo izgnance iz bližnjih KO DIS Brestanica, Krško in Leskovec.

Izvršni odbor DIS

8. junija si je prišlo veliko izgnancev ogledat obnovljene zgornje prostore zbirnega taborišča za izgon Slovencev. (Foto: A. Rupar)

Del udeležencev 8. junija 2013 pri taborišču se je slikal s skupino pevcev, ki so prepevali obiskovalcem hlevov od 10. do 13. ure. (Foto: Milan Skledar)

Udeleženci ogleda taborišča – hlevov v Brestanici so prinesli več predmetov iz izgnanstva, kot smo pričakovali. (Foto: M. S.)

Iz Žalca je prišel poln avtobus z izgnanci, ki so si ogledali obnovljene tri zgornje prostore zbirnega taborišča v Brestanici. (Foto: Alojz Rupar)

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Pred prihodom udeležencev v zbirno taborišče 8. junija 2013 je predsednica DIS sklicala sestanek, na katerem so se dogovorili za posamezne naloge. (Foto: Milan Skledar)

V zbirnem taborišču bodo predmeti iz izgnanstva trajno shranjeni. (Foto: Milan Skledar)

Kovček iz izgnanstva je zdržal na podstrehi več kot 68 let. Sedaj bo shranjen v zbirnem taborišču – hlevih v Brestanici. (Foto: Milan Skledar)

Skupščina DIS o zaključnem računu za 2012

Dne 25. marca 2013 je bila skupščina Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 z naslednjim dnevnim redom:

1. Zaključni račun Skupščine DIS za leto 2012 z obrazložitvijo
2. Bilanca Krajevnih in Območnih organizacij DIS (podračuni Skupščine DIS)
3. Poročilo nadzornega odbora Skupščine DIS o zaključnem računu z obrazložitvijo za leto 2012

Za pregled glasovnic je bila na Izvršnem odboru DIS 11. 3. 2013 imenovana komisija v sestavi: Albin Pražnikar, Maksimiljan Ferek, Olga Kamenov, Mira Zalar in Francka Primožič.

Komisija se je sestala 26. marca 2013 in pregledala glasovnice dopisne seje.

Komisija je ugotovila, da je bilo poslano 85 glasovnic, vrnjenih pa jih je bilo 80. Vsi delegati so se strinjali z zaključnim računom Skupščine DIS in njenih organov za leto 2012 ter z bilanci Krajevnih in Območnih organizacij DIS.

Vse organizacije DIS so poslovale vestno in v skladu s finančnimi načrti, zato ni nobena organizacija DIS v minusu.

Tiskovna konferenca DIS

Predsednica Komisije za informativno dejavnost pri IO DIS Stanislava Biček je za 5. junij sklicala tiskovno konferenco o pripravah in obeležju 7. junija – dneva izgnancev.

O aktualnih dejavnostih DIS je novinarjem govorila predsednica DIS Ivica Žnidaršič in zlasti poudarila zahtevo DIS, da naj Slovenija izterja od Nemčije vsaj del vojne škode ter da bi morali premoženje, ki so ga v Sloveniji leta 1945 in 1946 pustili Avstrijci, Nemci in Madžari, vložiti v sklad za poplačilo vojne škode Slovincem.

Predsednica DIS je na novinarski konferenci izpostavila željo, ozavestiti predsem mlade o dogajanju, povezanem z izgnanci in nasploh z drugo svetovno vojno, da ne bi zamenjavali, kdo je bil žrtev in kdo agresor. Rekla je, da si močno

prizadevajo, da bi se na prenovljeni grad Rajhenburg v Brestanici vrnil Muzej slovenskih izgnancev. Že od leta 2002 poleg tega dajejo pobudo, da bi grad postal evropski muzej izgnancev, beguncev, žrtev fašizma in nacizma, saj tovrstnega muzeja v Evropi po njenih besedah ni.

Kot največjo akcijo društva pa je Žnidaršičeva ocenila obnavljanje največjega zbirnega taborišča za izgon Slovencev leta 1941 v Brestanici, pri katerem napredujejo.

Vsi navzoči novinarji so prejeli nekatere publikacije DIS in Vestnik DIS ter bili še posebej povabljeni na osrednjo prireditev ob dnevu izgnancev 7. junija 2013 v Ljubljani, športni park Mostec, ob 11. uri, in na prireditev v Mariboru, na Trgu izgnancev ob 17. uri.

S. B.

Z novinarske konference DIS

Sestanek na gradu Rajhenburg

Muzej novejšje zgodovine Slovenije in Kulturni dom – enota grad Rajhenburg sta 3. junija 2013 sklicala sestanek za predstavitev osnutka projekta nove stalne razstave o izgonu Slovencev v času druge svetovne vojne.

Projekt »nove« razstave, ki naj bi bila odprta šele oktobra 2014, je predstavila mag. Monika Kokalj Kočevar.

Na predstavitev so bili povabljeni tudi predsednica DIS Ivica Žnidaršič in predstavniki KO DIS Krško, Brestanica, Leskovec, Dolenja vas, Brežice, Veliki Trn, Boštanj, Raka, Dobova, Bizeljsko, Bučka, Sevnica, Leskovec pri Krškem, Kozje in nekateri drugi.

Vsi iz DIS-a smo pričakovali, da bomo izvedeli, kdaj bodo na grad Rajhenburg vrnili Muzej slovenskih izgnancev, ki smo

ga imeli prej postavljenega v 7 povezanih sobah. Na sestanku pa smo izvedeli za povsem nov projekt, ki naj bi ga predstavili oktobra 2013, ko bo na gradu neka prireditev o prvi svetovni vojni.

Predsednica DIS je obrazložila stališča Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 in predlagala, da bi na grad vrnili Muzej slovenskih izgnancev najkasneje do 7. junija 2014, z dopolnitvami in spremembami, ki bi jih pripravil DIS, za tehnično postavitve in potrebno posodobitev pa naj bi poskrbel Muzej novejšje zgodovine Slovenije.

Isto stališče je zavzel tudi Jože Habinc, predsednik KO DIS Krško, ki je poudaril, da se mora muzej vrniti na grad pod imenom Muzej slovenskih izgnancev.

Na sliki od leve proti desni del kandidacijske in organizacijske komisije DIS: Terezija Repovž, Hilda Marc, Jože Pograjc, Jožef Kveder in Lojze Rupar na seji 28. maja 2013 v Ljubljani

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor KO DIS Obala Koper-Izola-Piran

Tudi v Kopru je bil občni zbor KO DIS dobro obiskan. Udeležencem je spregovoril predsednik KO DIS Tomaž Hočevar, o ohranitvi pravic pa mag. Franc Žnidaršič, častni član DIS.

Krajevena organizacija Obala Koper-Izola-Piran je izvedla svoj letni občni zbor 28. marca 2013 v Osnovni šoli Dušana Bordona v Kopru. Zboru je prisostvovalo 54 članov, kot gosta pa sta se zborovanja udeležila mag. **Franc Žnidaršič**, častni član DIS in predsednik Demokratične stranke dela (DSD), ter predsednica KO Komen **Sabina Godnič**.

V uvodnem delu so nam učenci iz te šole pripravili prisrčen program, nato je predsedujoča **Tončka Senčar** nadaljevala z delom po dnevnem redu. Udeleženci zбора smo potrdili vsa poročila in sprejeli program dela, ki ga je podal predsednik KO DIS **Tomaž Hočevar**.

Mag. Franc Žnidaršič nas je v daljšem izčrpnem govoru seznanil o prizadevanju vodstva DIS, da je ohranjena pravica do

dopolnilnega zdravstvenega varstva in povrnjen odvzeti del pokojnine, kar je povzročil ZUJF v preteklem letu. Poudaril je, da bo Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945 ponovno zahtevalo tudi sprejem zakona o povračilu gmotne škode. Delovanje društva je ocenil kot dobro in pripomnil, da bodo pravice, ki izhajajo iz statusa žrtve vojnega nasilja, ohranjene le z dobrim delom DIS kot celote še naprej. Obljubil je, da se bo še naprej boril za uveljavljanje naših pravic. Osnovni šoli Dušana Bordona je izročil spominsko pohvalo za zgledno sodelovanje pri organiziranju občnih zborov KO DIS Obala Koper-Izola-Piran.

Srečanje smo zaključili v prijateljskem klepetu.

KO DIS Obala Koper-Izola-Piran

Občni zbor KO DIS Cerknica-Logatec

Predsednik KO DIS Cerknica-Logatec **Valentin Cimprič** je 20. aprila 2013 sklical občni zbor članov DIS. V delovnem predsedstvu sta sodelovala še **Štefan Viher** in **Božena Smole**, tajnica.

Predsednik KO DIS je podal poročilo in povedal, da so se v letu 2012 borili za ohranjanje pridobljenih pravic, opozarjali so politike na pojave fašizma, ohranjanje zgodovine, socialne pravice in povračilo gmotne škode.

Nekaj so prispevali tudi za nadaljnjo obnovo zbirnega taborišča za izgon Slovencev v Brestanici.

Poročal je navzočim, da je bila predsednica DIS ponovno izvoljena za predsednico Mednarodnega odbora izgnancev in beguncev žrtve fašizma in nacizma v letih 1920-1945.

Občni zbor KO DIS Lenart v Slov. Goricah

Člani KO DIS smo se 23. 3. 2013 sestali na rednem letnem občnem zboru v precej okrnjeni sestavi. Od 42 članov društva se je občnega zбора udeležilo le 18 članov.

Po poročilih predsednika in blagajnika društva so se v razpravo vključili posamezni člani KO DIS z vprašanji, ki zadevajo že uveljavljene pravice članov DIS s statusom žrtve vojnega nasilja, pa so bile v zadnjem času grobo kršene.

Predsednik KO DIS je prisotne ponovno seznanil z dejavnostmi vodstva DIS, ki je protestiralo zoper takšno početje vlade. Delegacija DIS je s posredovanjem pri ministru za delo, družino in socialne zadeve mag. Andreju Vizjaku vsaj delno ublažila posege v naše pravice. Prav tako je DIS pisal varuhinji človekovih pravic, gospe Zdenki Čebašek-Travnik, ki je s pritožbo na ustavno sodišče dosegla, da so bili nekateri člani zakona razveljavljeni. S

tem bodo dobili tisti člani DIS, ki so uveljavljali čas izгона pri pokojninski dobi, odvzeti del pokojnine spet vrnjen.

Predsednik je ob tem kritično omenil, da nekateri člani niso naročeni na časopis Vestnik DIS in zato ne sledijo objavljenim sporočilom glede raznih sprememb zakona.

Program dela za leto 2012 je bil v celoti uresničen.

V programu dela za leto 2013 pa smo v glavnem poudarili večjo skrb za člane, ki so ostareli, živijo osamljeno ali so bolni. To pa je seveda povezano s finančnimi sredstvi, ki nam jih zelo primanjkuje.

Umrljivost članstva je velika. V preteklem letu so umrli trije naši člani.

Za delegata Skupščine DIS je bil izvoljen **Ivan Godec**.

*Za KO DIS Lenart
Ivan Godec*

Člani Območne organizacije DIS Novo mesto so se sestali v polnem številu

Občni zbor članov DIS Območne organizacije DIS Novo mesto je bil 6. aprila 2013. Daljše poročilo o delu v minulem letu je podala predsednica **Zdenka Kaplan**.

Zahvalila se je članom DIS za prispevke za obnovo zbirnega taborišča v Brestanici in za redno plačevanje članarine in prispevkov za Vestnik DIS. Posebno skrb so namenili osamelim in bolnim članom DIS.

Dogovorili so se, da se bodo skupaj z avtobusom odpeljali na osrednjo prireditev DIS 7. junija v Ljubljani in se tudi na ta način družili.

Na zboru je sodelovala podžupanja Novega mesta **Mojca Špec-Potočar**, ki je

navzoče prisrčno pozdravila in govorila o zgodovinskih dejstvih izгона Slovencev in dejala, da bo občina Novo mesto podprla udeležbo na prireditvi ob dnevu izgnancev.

Na zboru sta sodelovala tudi mag. **Franc Žnidaršič**, častni član DIS, in predsednica DIS. Oba sta govorila o prizadevanjih, da smo ohranili pravico do dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in da bo vrnjen odvzeti del pokojnine. Pojasnjevala sta tudi napore za to, da bi Slovenija izterjala vsaj del vojne škode od Nemčije in da bi se začela razprava o zakonu o gmotni škodi.

Del udeležencev na občnem zboru Območne organizacije DIS Novo mesto, 6. 4. 2013 (Foto: Z. Kaplan)

Občni zbor KO DIS Ljutomer

Člani KO DIS Ljutomer smo se zbrali 18. aprila na občnem zboru, ki ga je sklical predsednik **Stanislav Podlogar** v gostilni Kurbus v Noršincih pri Ljutomeru. Povabili smo tudi predsednico DIS **Ivico Žnidaršič**. Zaradi obveznosti se ga ni mogla udeležiti. Prišel pa je **Jože Križančič**, ki je dobrodošel v Ljutomeru, saj je bil prijatelj bivšega, lani umrlega predsednika **Ivana Kuneja**. Predsednik Podlogar je podal poročilo o delovanju KO DIS, ki je v minulem letu delovalo uspešno. Pridobili smo dva nova podporna člana. Obiskali smo starejše od osemdeset let in jih skromno obdarili.

Predsednik je poudaril velike zasluge **Ivice Žnidaršič** za vrnitev odvzetih pravic izgnancev in beguncev.

Letos se nameravamo udeležiti proslave v Mariboru. **Jože Križančič** je med drugim poudaril, kako pomembno je članstvo v društvu za dosego ciljev, ki jih načrtuje DIS. Društvo si prizadeva čim prej končati obnovo hlevov v Brestanici. Pozval je prisotne, da bi prispevali po svojih močeh. Zbrali smo nekaj denarja. Po dobrem kosilu smo še malo pokramljali in se veselili naslednjega snidenja.

Danica Podlogar

Udeleženci občnega zboru KO DIS Ljutomer s predsednikom **Stanislavom Podlogarjem** in predsednikom častnega razsodišča DIS **Jožetom Križančičem**

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Zbor KO DIS občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju in Vuzenica

Del udeležencev na Občnem zboru KO DIS Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju in Vuzenica, v aprilu 2013. (Foto: Marijan Špegelj)

V mesecu aprilu 2013 je v občini Vuzenica potekal občni zbor OO DIS občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica. Prisotnih je bilo 47 članov in vabljeni gostje: predsednica DIS Ivica Žnidaršič s svojo ekipo, župan Občine Vuzenica in svetnik v državnem svetu RS Franc Golob, župan Občine Muta Boris Kralj, župan Občine Ribnica na Pohorju Srečko Geč, ravnatelj Osnovne šole Ribnica na Pohorju Jože Krušič in ravnatelj Osnovne šole Vuzenica Miran Kus.

Po pozdravnem govoru predsednika OO DIS **Marijana Špeglja** so učenci Osnovne šole Vuzenica izvedli čudovit kulturni program. Ob tem polurnem programu so se marsikomu od prisotnih izgnancev zarosile oči.

V nadaljevanju je predsednik OO DIS podal letno poročilo dela v letu 2012. Iz navedenega izhaja, da je bilo v naš OO DIS včlanjenih 76 članov, ki so vsi plačali članarino. Od teh je 21 družinskih članov. Naša najstarejša članica je Marija Tršar, stara 104 leta, najstarejši član pa je Alojz Eršte z 92 leti. Naša posebna pozornost med letom je namenjena starejšim in bolnim članom. Ti so veseli obiskov. Ob njihovih rojstnih dnevih in decembrskih praznikih pa jih obdarimo s skromnim darilom. Poudariti moramo, da naši člani živijo zelo skromno in težko, saj 70 % članov ne prejema višje pokojnine od 622 evrov. Država pa še kar želi krčiti naše pridobljene pravice. Velike težave so pri oskrbi z zdravnikom. Starejši in onemogli člani nimajo lastnega prevoza in tudi ne otrok, ki bi jih vozili v zdravstveno ambulantno. Skoraj vsi člani so potrebni klimatskega zdravljenja.

Sedaj še tega ni več. Velik problem je tudi še neurejena materialna škoda s strani RS. Od naših članov smo pobrali 570 evrov kot prostovoljni prispevek za ureditev objektov v Brestanici. Udeležili smo se republiške prireditve ob dnevu izgnancev v Ljubljani in člane popeljali tudi na letni izlet, kjer smo si pogledali kulturne in zgodovinske znamenitosti Maribora z okolico.

Poudaril bi dobro sodelovanje z DIS in se v imenu vseh naših članov zahvalil predsednici DIS, Ivici Žnidaršič, za njeno neutrudno delo v DIS ter županom naših občin in tudi ravnateljem naših osnovnih šol.

V nadaljevanju zbora je bilo izrečenih nekaj obtožujočih misli glede ukrepov vlade RS, ki je s svojim ravnanjem posegla v socialno pravičnost za naše člane. Poudarjeno je bilo tudi, da je treba v naše vrste pridobiti več naših otrok in sorodnikov in s tem članstvo povečati. Prav o teh težavah in ostalih naših problemih je veliko povedala predsednica Ivica Žnidaršič. Pozdravila je vse prisotne in se zahvalila za naše dobro delo in za dober odnos naših županov in tudi ravnateljev do našega dela. Pohvalila

je tudi odlični kulturni program v izvedbi učencev Osnovne šole Vuzenica. To je dokaz dobrega sodelovanja. Glede naših pravic pa naslednje: ne bomo dovolili krčenja obstoječih pravic. Hoteli so nam odvzeti plačilo dodatnega zdravstvenega zavarovanja, ampak ga niso, ker smo proti temu protestirali.

O povračilu gmotne škode je veliko napisanega. Za te stvari je potrebno pridobiti poslanca, da bo vložil ta zakon. Pri tem tudi nastane vprašanje, kdo naj bodo prejemniki te škode, ali samo prvi oz. tudi drugi dedni red. Zato bi bilo prav, da se tudi o tem pogovorimo. Prav zaradi tega je potrebno v naše vrste vključiti naše otroke.

V imenu županov nas je pozdravil Franc Golob, župan Občine Vuzenica. Poudaril je, da se bo kot župan in tudi kot svetnik DS RS zavzemal za naša prizadevanja. To je tudi dogovor vseh petih županov občin, kjer deluje OO DIS.

Čeprav je mlajši, se je seznanil z našo problematiko in o velikih krivicah, ki so se nam zgodile v času prisilnega izгона med II. svetovno vojno. Tudi projekt ohranitve našega spomenika v Brestanici bodo po svojih možnostih podprli.

Ker je letošnji občni zbor potekal ob 20. obletnici ustanovitve našega OO DIS, so vsi člani prejeli spominsko zahvalo za sodelovanje in pomoč pri našem delovanju s posvetilom naše himne izgnancev Oh, kako je dolga dolga pot. To zahvalo so prejeli tudi: DIS, predsednica DIS Ivica Žnidaršič, Občina Muta, Občina Podvelka-Brezno, Občina Radlje ob Dravi, Občina Ribnica na Pohorju, Občina Vuzenica, Osnovna šola Muta, Osnovna šola Podvelka, Osnovna šola Radlje ob Dravi, Osnovna šola Ribnica na Pohorju in Osnovna šola Vuzenica.

Občni zbor je sprejel tudi nove sklepe. Naj navedem samo nekatere:

- osnovna naloga je skrb za naše člane, predvsem starejše, bolne, invalide, pomoči potrebne,
- udeležili se bomo letne prireditve ob dnevu izgnancev, ki bo dne 7. junija 2013 v Melju v Mariboru,
- preko DIS moramo zahtevati, da vlada RS in DZ sprejmeta zakon o poplačilu materialne škode za naše uničeno premoženje,
- pridobiti je treba čimveč naših otrok, vnukov itd. v naše članstvo in pri reševanju materialne škode vključiti med prejemnike tudi II. dedni red; pogoj pa je, da so ti člani DIS in plačujejo članarino,
- za predsednico DIS ponovno predlagamo kot edino kandidatko dosedanje predsednico Ivico Žnidaršič,
- za člana IO DIS kot kandidata predlagamo Marijana Špeglja, predsednika OO DIS.

Marijan Špegelj

Razstava ob 21. občnem zboru KO DIS Slovenska Bistrica

Člani KO DIS Slov. Bistrica, ki jo že nekaj let uspešno vodi predsednik **Anton Žmavcar**, so se 13. aprila zbrali na že 21. občnem zboru. Povprečna starost članov je med 70 in 80 let, nekaj jih je še starejših, zato ni presenečenje, da šteje društvo vsako leto manj članov in da jih je na občnem zboru prisostvovala le slaba polovica - 35 od 85 članov. Vsak od njih s svojo pretresljivo zgodbo, ne vedno s srečnim koncem. Mnogim je vojna vzela ne le premoženje, ostali so brez staršev, bratov, sester...

Predsednik KO DIS Anton Žmavcar in tajnica Malka Veler sta bila deležna posebne zahvale - udeležence občnega zbora sta namreč presenetila z razstavo: razstavljenih je bilo veliko publikacij - veliko številčk časopisa Vestnik, brošure z vojno tematiko, knjige Spomini in pričevanja, prvi, drugi in tretji del s prispevki izgnancev - članov društva, ki opisujejo svoje izkušnje v izgnanstvu.

Predsednik Žmavcar je kot prvi podal poročilo o delu društva, sledila so še poročila tajnice Malke Veler, blagajničarke Vikice Veler in Ivane Marije Hribnik, predsednice nadzornega odbora.

Prisotne je pozdravil tudi gost - **Marjan Košak** iz KO DIS Slov. Konjice, ki je tudi član Izvršnega odbora Društva izgnancev Slovenije 1941-1945. V pozdravnem

nagovoru je izrazil zadovoljstvo, da društvu že 21 let dobro sodelujeta, povedal pa je tudi, da je Slovenija mednarodno dejavna, saj je razstava Slovenije o izgonu Slovencev na ogled tudi v drugih državah, bila je že na avstrijskem Koroškem, Češkem in Slovaškem.

Pohvalili so prizadevnost predsednice Društva izgnancev Slovenije, Ivice Žnidaršič, ki se vsa leta vztrajno trudi za naše pravice - posebej v današnjih, kriznih časih to ni enostavno.

Prisotni so sklenili, da se bodo 7. junija udeležili prireditve v Melju, v Mariboru, v spomin na prvi transport izgnancev v Srbijo, Bosno, kasneje pa še v Nemčijo in Avstrijo.

Tajnica Malka Veler je v poročilu prosila člane, da pogledajo, če imajo doma še kakšne predmete - kovčke, jedilni pribor, morda kakšne zapiske ali druge predmete - iz časa izgnanstva. DIS namreč naproša člane, da podarijo predmete za muzejsko zbirko.

Občni zbor se je končal po dobri uri in pol, udeleženci pa so še posedeli. Radi se srečujejo, si pripovedujejo o doživetjih - seveda pa se radi pogovarjajo tudi o novjših temah in kujejo načrte za delo v prihodnjem letu.

Živa Erdlen

Delovno predsedstvo na občnem zboru KO DIS Slovenska Bistrica, 13. 4. 2013 (Foto: Živa Erdlen)

Občni zbor KO DIS Ptuj

Člani Krajevne organizacije Ptuj so se v velikem številu udeležili občnega zbora v sredo 17. 4. 2013.

Predsednica KO Ptuj Marija Gnilšek je pozdravila udeležence in goste, med njimi še posebej župana Občine Ptuj Štefana Čelana.

Župan je v svojem pozdravnem govoru poudaril, da je ohranjanje spomina na izgnanstvo hvalevredno dejanje. Želel nam je uspešno delo in dobrega zdravja. Krajevna organizacija DIS Ptuj lahko računa na lokalno pomoč pri svojem delu.

Na zboru je predsednica podala letno poročilo o delu v letu 2012 in predlog programa za leto 2013. Skupaj z DIS si bodo še naprej prizadevali, da bi vlada RS začela pogajanja z Nemčijo za povrnitev vojne škode.

Predsednica se je zahvalila vsem članom odbora za dobro delo, hkrati pa zaprosila za pomoč tudi v prihodnje.

Program za leto 2013 temelji na programskih izhodiščih DIS za leto 2009-2013. Udeleževali se bomo množičnih srečanj izgnancev in beguncev. Letos se bomo udeležili zgodovinskega spomina Društva slovenskih izgnancev 7. junija v Mariboru - ob spomeniku v Melju.

Še naprej pa bomo pomagali vsem, ki potrebujejo pomoč, še posebej pa starejšim od 85 let. Jubilate smo obiskali z veseljem in cvetjem v domu upokojencev Ptuj. Med njimi je naša najstarejša članica gospa Vera Brumen, ki bo letos avgusta praznovala svoj 104. rojstni dan. Še vedno ima izreden spomin o dogodkih iz svoje mladosti in časa izgnanstva.

Prizadevali si bomo pridobiti nove člane, mlajše in tiste, ki še niso vstopili v naše vrste. Ob sproščenem pogovoru je sledilo kosilo. Naše druženje na občnem zboru smo zaključili s pesmijo.

Marija Gnilšek

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Srečanje članov KO DIS Krmelj-Tržišče

Občni zbor KO DIS Krmelj-Tržišče, 6. april 2013 (Foto: Repovž)

Kljub turobnemu aprilskemu popoldnevu se je v soboto 6. aprila 2013 zbralo na letnem srečanju izgnancev in beguncev KO DIS Krmelj-Tržišče veliko število članov in gostov. Med njimi smo z veseljem pozdravili predsednico DIS, **Ivico Žnidaršič**. Predsednik **Janez Repše** je poročal o aktivnostih v preteklem letu. Organizirali smo pohode, se udeleževali organiziranih prireditev za člane, se zavzemali za popravilo krivic in obiskovali člane ob visokih jubilejih. Naša KO šteje 110 članov, najstarejša članica Urška Koritnik šteje 100 let, povprečna starost je 78 let. Pridruženih članov je 16. V lanskem letu smo se poslovili od 8 članov. Od leta 1995, od ustanovitve naše KO dalje, so umrli 104 člani. Sledilo je poročilo blagajnika in nadzornega odbora.

Milka Senčar, prva predsednica naše KO, je poudarila aktualna vprašanja in predstavila uspešno delovanje predsednice **Ivice Žnidaršič**. Ob ustanovitvi Mednarodnega odbora izgnancev in beguncev žrtv nacizma in fašizma 1920–1945 6. junija 2009 v Ljubljani, na prvem evropskem kongresu se je zbralo nad 4000 udeležencev iz 11 držav. Na zadnjem srečanju septembra 2013 v Kijevu je bila **Ivica Žnidaršič** ponovno izvoljena za predsedovanje. Čestitamo! Na skupščini DIS je bila predlagana za Slovenko leta. Podprimo predlog in aktivno sodelujmo pri izboru!

Bivši poslanec **Franc Žnidaršič**, ki se je v parlamentu vedno potegoval za pravice žrtv vojnega nasilja, je bil na zadnji skupščini DIS imenovan za častnega člana DIS, za kar mu čestitamo.

Ob ukrepih bivše Janševe vlade z Zakonom o uravnoteženju javnih financ so bili prizadeti mnogi izmed nas, ki imamo status žrtve vojnega nasilja. **Ivica Žnidaršič** je takoj na začetku sodelovala z ministrom Vizjakom in varuhinjo človekovih pravic **Zdenko Čebašek Travnik** in se zavzela za ohranitev naših pravic.

Razočarani smo nad izjavo predsednice NSI **Ljudmile Novak** v zvezi s krivicami, ki jih prinaša zgoraj omenjeni zakon. Naše pravice da so »privilegij«. Prav tako smo razočarani nad enako izjavo bivšega predsednika **Janeza Janše** na srečanju mladih SDS na Ptuj.

Torej je privilegij, da smo vojne grozote doživljali v otroškem obdobju, da so okupatorji naše domove izropali, opustošili, mnoge požgali, da so otroci ostali brez enega ali obeh staršev. Med

vojno nismo mogli obiskovati šole, tako se je naše šolanje po vojni zavleklo v starejše obdobje. Tudi po vojni ni bilo lahko. Obnova porušenih domov je zahtevala vrsto odpovedovanj.

50 let po vojni nismo bili kot izgnanci ali begunci deležni nobenih pravic v zvezi s prestanimi grozotami med vojno.

Naši predstavniki oblasti bi morali izterjati odškodnino za odvzeto materialno premoženje od naslednic okupatorskih držav. Premalo poznajo zgodovino, naše trpljenje med 2. svetovno vojno. Zgodovino hočejo celo potvarjati. Na prihodnjih volitvah moramo razmisliti, komu bomo zaupali svoj glas.

Ustavno sodišče je odločilo, da so sprejeta določila Zakona o uravnoteženju javnih financ neustavna. Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje mora izdati nove odločbe in opraviti poračun.

Ivica Žnidaršič je izrazila zadovoljstvo, da naši člani spremljajo dogajanje in se odzivajo na ukrepe. V 20 letih delovanja DIS je bilo veliko doseženega za ŽVN. Veseli jo, da smo opazili njeno mednarodno dejavnost, da v boju za pravice nismo sami. Poslano je bilo pismo vsem predsednikom vlad, da je nujna skrb za ŽVN in plačilo vojne škode.

V razpravi so sodelovali tudi ostali gostje. V imenu župana je navzoče pozdravil podžupan **Janez Kukec**. Predsednik projekta Starejši za starejše **Franc Kos** je povabil prisotne k sodelovanju. Predsednik KO DIS Sevnica **Vinko Zalezina**, **Slavica Mirt**, predsednica KS, in občinski svetnik **Rado Kostrevec** se bodo zavzemali za čimprejšnjo ustrezno ureditev prostorov za obstoječo muzejsko zbirko o izgnanstvu in begunstvu v graščini, kjer je bila postavljena že leta 2005. Ravnateljica OŠ Krmelj **Gusta Mirt** je pohvalila sodelovanje šole z društvom in priporočila babicam in dedkom, naj ob večerih svojim vnukom spregovorijo o svojih spominih na težka leta svoje mladosti. V kulturnem programu so se z recitacijami, branjem zapisanih spominov in pesmijo predstavili **učenci OŠ Tržišče**.

Ob zaključku je predsednik člane povabil 27. aprila 2013 na 11. spominski pohod ob okupacijski meji od Murenc do Telč in 6. julija 2013 na pohod od Telč do Bučke.

Anica Hočevar

Zbor članov OO DIS Škofja Loka

V soboto, 13. aprila 2013, smo imeli člani OO DIS Škofja Loka letni zbor članov, ki so mu prisostvovali tudi član Izvršnega odbora DIS **Maksimiljan Ferek**, župan Občine Škofja Loka mag. **Miha Ješe**, predsednik Društva upokojencev Škofja Loka **Miro Duič**, predstavnika ZZB NOB Škofja Loka **Marko Vraničar** in **Štefan Kalamar**, predsednik KO DIS Srednja Dobrava **Lojze Vidic** in predsednica KO DIS Kranj **Marija Škofic**.

Pred pričetkom zбора je dr. **Tone Košir** imel zanimivo predavanje o kvaliteti življenja starostnikov.

Po uradnem delu zбора je predsednik KO DIS **Rudi Zadnik** spregovoril o delu naše organizacije. Poudaril je, da se trudimo za povezanost med člani, obiskujemo jih na domu, ob okroglih obletnicah rojstnega dne jim pošiljamo čestitke in vsako leto organiziramo izlet. Trudimo se, da pridobivamo nove člane, da se nam številu zaradi smrti ne zmanjša. Letos smo v načrt dela vpisali nalogo, da izdamo bilten o spominih izgnancev v našem kraju. To bo med drugim tudi velik finančni zalogaj, zato računamo na pomoč občine in drugih organizacij v našem kraju. Pozval je člane, naj še prispevajo za obnovo taborišča v Brestanici. Pa tudi o tem, da se priporoča, da bi tisti, ki imajo doma še kakšne predmete v spomin iz izgnanstva, te podarili za muzej v Brestanici. Povedal je tudi, da bo popravljena krivica in bodo dobili nazaj tisti del pokojnine, ki jim je bil vzet lansko leto. Izpostavil je trud Društva izgnancev Slovenije in njegove predsednice prof. **Ivice Žnidaršič**, ki se borijo za naše pravice, med drugim tudi to, da nam je ostala pravica do zdravstvenega zavarovanja, ki nam jo je vlada hotela ukiniti.

Na zboru članov smo sprejeli poročila o delovanju in finančnem poslovanju DIS OO Škofja Loka v letu 2012 in program dela ter finančni plan za leto 2013.

Član izvršnega odbora DIS **Maksimiljan Ferek** je povedal, da se obnova zbirnega taborišča v Brestanici še nadaljuje in da so še potrebna finančna sredstva za ta namen. Dotaknil se je tudi jemanja pravic izgnancev, ki so nam bile priznane 1996 z zakonom. Tudi o tem, da gre zahvala Društvu izgnancev Slovenije in njegovi predsednici **Ivici Žnidaršič**, ki se borijo vedno znova, da nam te pravice še ostanejo.

Nato je govoril **Lojze Vidic**, ki je med drugim poudaril, da se moramo potruditi, da trpljenje izgnancev ne bo šlo v pozabo, zato moramo o tem čim več pisati, govoriti in se družiti. Podpirati je treba tudi Društvo izgnancev Slovenije in prof. **Ivico Žnidaršič**, ki ji gre vsa zahvala za trud. Dotaknil pa se je tudi problema spominske plošče v Goričanah, o kateri je že dolgo časa govor. Tu je bilo zbirališče gorenjskih izgnancev in bi bilo dobro, da bi tudi oni imeli spominsko obeležje.

Predstavnika ZZB NOB in predsednik društva upokojencev so pohvalili naše delo in želeli še nadaljnje sodelovanje. Tudi župan občine Škofja Loka nam je zaželel uspešno delo in še naprej dobro sodelovanje in obljubil pomoč pri našem delovanju.

Na zboru je bilo podeljeno posebno priznanje DIS OO Škofja Loka bivšemu predsedniku ZZB NOB Škofja Loka **Niku Sedeju**, za sodelovanje in pomoč pri delovanju našega društva.

Zbor članov smo zaključili s skromno zakusko ob zvokih glasbene skupine Škaf.

Jožica Kovič

Člani DIS v Škofji Loki so se zbrali na letnem občnem zboru 13. aprila 2013

Izgnanci o vračilu škode, povzročene med vojno

Območna organizacija izgnancev Nova Gorica, ki združuje 190 članov je na svojem rednem zboru v Novi Gorici ocenila delo v preteklem obdobju. Menili so, da ni bilo najbolje opravljeno in da je bilo predvsem premalo medijsko predstavljeno. Na zboru, na katerem je bilo prisotnih 38 članov, je podal pisno odstopno izjavo dosedanji predsednik **Štefan Winkler**, saj mu ni uspelo angažirati večjega števila članov DIS.

Zboru sta prisostvovala tudi predsednica DIS **Ivica Žnidaršič** in častni član DIS mag. **Franc Žnidaršič**, ki sta podrobneje obrazložila delo DIS. Še zmeraj je odprto vprašanje, ker država še ni povrnila materialne škode, ki jim je bila povzročena med drugo svetovno vojno. Društvo izgnancev

Slovenije 1941–1945 je za vse vlade RS in poslance DZ zbralo podatke o vojni škodi, priznani vojni škodi na mirovnih in reparacijskih konferencah in tudi, kaj so od tega bivši državi poravnale naslednice agresorskih držav. Tudi sedanji predsednik RS je bil opozorjen, naj ob obisku v Nemčiji postavi vprašanje vojne škode.

Ob koncu zбора so potrdili predlog dela KO DIS za prihodnje obdobje. Društvo bo do naslednjega občnega zбора vodil 7-članski odbor, ki bo do naslednjega zбора pripravil razvojni program KO DIS in predlagal zboru novega predsednika. Za delegata na Skupščini so imenovali **Rajmunda Kolenca**.

Rajmund Kolenc

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor članov Območne organizacije DIS, Slovenske Konjice–Zreče

Del udeležencev Območne organizacije DIS Slovenske Konjice. Med njimi tudi mag. Franc Žnidaršič, častni član DIS.

Člani KO DIS smo se 17. aprila 2013 zbrali na volilnem zboru članov društva v gostišču Ulipi Zreče. Od 57 članov društva je bilo prisotnih 32. Na zboru sta bila mag. **Franc Žnidaršič**, častni član Društva izgnancev Slovenije 1941–1945, in **Tone Žmavcer**, predsednik KO DIS Slov. Bistrica.

Predsednik **Slavko Burja** je pozdravil zbor, ki so ga vodili Alojzija Fijavž, Ivan Oprešnik in Franc Omerzu.

Poročilo o delu v letu 2012 je podal tajnik **Marjan Košak**, poročilo o blagajniškem poslovanju pa **Vilko Premru**.

Člani društva so bili seznanjeni z aktualnimi vprašanji oziroma spremembami na področju zakonodaje za žrtve vojnega nasilja. Udeležili smo se komemoracije za frankolonske žrtve in osrednje proslave 27. aprila, dneva upora proti okupatorju.

Bili smo na osrednji prireditvi 7. junija v Mostecu. Vsako leto v septembru organiziramo srečanje izgnancev s svojci.

Ostarele člane, ki so doma ali v domovih za starejše, redno obiskujemo in jim pomagamo, kolikor je mogoče. Pred novim letom smo obiskali in obdarili 16 naših najstarejših članov, tudi 97-letno Veroniko Rejc.

V preteklem obdobju smo nekateri izgnanci doživeli boleče poseganje v dosedanje pravice. Zmanjševanje pravic

pomeni edinstven primer kratenja že pridobljenih pravic v Evropi. Zaradi odločnega nasprotovanja predsednice Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 Ivice Žnidaršič pri bivšem ministru smo obdržali vsaj dopolnilno zdravstveno zavarovanje.

Letos je potekel mandat vodstvu območnega odbora, kateremu smo podali razrešnico in ga istočasno ponovno potrdili. Ponovno je bil za predsednika izvoljen Slavko Burja.

Na zboru smo podelili priznanje županoma Miranu Gorinšku in Borisu Podvršniku za finančno pomoč in razumevanje pri delovanju in obstoju našega društva.

Mag. Franc Žnidaršič je člane seznanil s prizadevanji DIS za ohranjanje že pridobljenih pravic kot tudi uveljavitve zakona za vrnitev odvzetega dela pokojnine. Omenil je tudi pasivnost vseh dosedanjih vlad, ki pri nemški vladi niso sprožile vprašanja povrnitve gmotne škode, povzročene v II. svetovni vojni.

Zbor članov je sprejel program dela za leto 2013 in zaključil z željo, da bi še dolgo skupaj opravljali poslanstvo društva in osveščali mlade ljudi o grozotah vojne in izgnanstva.

Tajnik Območne organizacije Slovenske Konjice, Zreče
Marjan Košak

Občni zbor KO DIS Komen

KO DIS Komen obeležuje spominski dan 15. februarja – dan požiga in izгона vaščanov Komena, Jablanca, Malega dola, Tomačevce, in Divč s srečanjem oziroma občnim zborom. Požig vasi so okupatorji storili kot povračilni ukrep zaradi napada na nemško avtokolono v Dovčah 2. februarja 1944.

Občnega zbora se je kot povabljenec udeležil župan Danijel Božič. Vse prisotne je nagovoril in jim zaželel prijetno druženje.

Program je KO DIS izvajala in zlasti posvetila skrb starejšim in bolnim članom DIS. V okviru programa so za 8. marec obiskali člane DIS v Domu upokojencev, saj se mnogi srečanja zaradi starosti in bolezni niso mogli udeležiti.

Ena izmed vsakoletnih nalog KO DIS je tudi ogled posameznih delov naše lepe domovine. Letos smo obiskali lepote Gorenjske. Najprej smo se ustavili v planinskem muzeju v Mojstrani, sledil je Avsenikov muzej v Begunjah. Nato smo si ogledali sirarno in pokusili pravi bohinjski sir. Sledil je ogled cerkve sv. Krištofa z zanimivimi freskami. Popeljali smo se tudi po jezeru in občudovali naše prekrasne vršace. Ogledali smo si tudi mesto Radovljica in romarsko cerkev na Brezjah. Domov smo se vračali polni lepih vtisov, pa še vreme nam je bilo naklonjeno.

Predsednica KO DIS:
Sabina Godnič

Občni zbor KO DIS Podkum

Dne 9. junija 2013 je KO DIS Šentjurij pod Kumom pod vodstvom prizadevne predsednice Ane Brinjevec opravil občni zbor. Zbora se je udeležilo veliko število članov in predstavnikov sosednjih KO DIS iz Hrastnika, Trbovelj, Radeč, Dol pri Litiji, Polšnika in tudi član Izvršnega odbora DIS Martin Podlesnik.

Po krajšem kulturnem programu je potekal občni zbor po predvidenem dnevnem redu, ki je bil zelo dobro izveden. V razpravah so sodelovali tudi član IO DIS in predstavniki sosednjih KO DIS ter razpravljali o pomembnosti našega združevanja in aktivnosti, da

nam država ne bi več zmanjševala že pridobljenih pravic. Vsi so tudi podprli prizadevanja za povrnitev vojne škode, ki so jo nam povzročili okupatorji.

V KO DIS so aktivni, saj dobro sodelujejo s Krajevno skupnostjo Podkum in predvsem z njenim predsednikom Savškom, ki jih tudi finančno podpira. V KO DIS se vključujejo tudi mladi iz kraja, ki jim pridno pomagajo.

Nazadnje pa sta bila odlična pogostitev vseh udeležencev zbora in veselo druženje.

Član IO DIS
Martin Podlesnik

Letni zbor KO DIS Zagreb

Krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije Zagreb je priredila svoj letni zbor 9. aprila v Kulturno-posvetnem društvu Slovenski dom v Zagrebu. Z veseljem smo pozdravili goste. Podpredsednik DIS Albin Pražnikar nas je seznanil o velikem prizadevanju naše spoštovane predsednice DIS-a Ivice Žnidaršič za doseg in uveljavitev naših pravic. V ta namen ji izrekamo našo zahvalo!

Naši bližnji sosedje, Jožica Stezinar iz Čateža, članica Izvršnega odbora DIS, Karel Levak iz Artič, kakor tudi delegat iz KO DIS Dobova Ivo Veble-Vadnal so zvesti obiskovalci naših letnih zborovanj. Prinašajo nam duh in pozdrave iz naše ljube domovine Slovenije. Lepa jim hvala!

Zborovanje je potekalo pestro. Kulturni program je vodil in nam recitiral Ivica Kunej, dramski igralec. Pevski zbor našega Slovenskega doma je zapel nekaj lepih slovenskih pesmi, med njimi tudi pesem Izganci.

Naš avtor je, žal že pokojni, naš nekdanji član izganec Marjan Horn. Uglasbil pa je pesem tudi naš član, prof. glasbe Zoran Šonc.

Po kulturnem programu so sledila poročila. Predsednik Slavko Kramar je opisal delovanje naše krajevne organizacije. Z vsemi predlogi smo se strinjali. Zavedamo se tudi, da je zbiranje denarnih sredstev za vzdrževanje in obnovo nekdanjega zbirnega taborišča – v hlevih pri gradu Rajhenburg – naša članska dolžnost.

7. junija 2012, na dan izgnancev, smo bili na prireditvi v Mariboru. V nekdanji meljski vojašnici – pozneje fašističnih zaporih – je bilo zbirno taborišče izgnancev. Od tod so julija 1941 fašisti v

zaprtih živinskih vagonih odpeljali prve transporte izgnancev v razna taborišča v Nemčijo.

Po svečanem nagovoru predsednice KO DIS Maribor je sledilo ubrano petje pevskega zbora Slave Klavora.

V Veliki dolini smo se 9. junija 2012 zbrali ob spomeniku žrtvam fašizma. Slavnostni govornik in organizator je bil Marjan Žibert. Kulturni program šolske mladine z recitatorji in glasbo nam je dal navdih za začetek pohoda. Pot nas je vodila ob okupacijski meji med Nemčijo in takratno NDH, Neodvisno državo Hrvaško. Mimo vasic in slikovite narave ter nadvse gostoljubnih domačinov, ki so nas pogostili z odličnimi domačimi dobrotami, smo prispeli na Pisanke. Ob spominski plošči in zbrani množici udeležencev pohoda so sledili govori in petje moškega pevskega zbora. Sledilo je veselo druženje.

Pohoda od Telč do Bučke smo se udeležili 7. junija. Zaznamuje ga okupacijska meja med Nemčijo in Italijo v času med 1941. in 1945. letom. V Kulturnem domu Bučke so govorniki, recitatorji in glasbeniki sklenili svečano proslavo. Bilo je veselo!

Po poteh Brežiške čete – Pišce je bil organiziran pohod 27. 10. 2012. Zbrala se je ogromna množica, največ je bilo izgnancev iz okoliških krajev. Veliko govornikov, recitatorjev, pevskih zborov in glasbenikov je sodelovalo v odličnem kulturnem programu proslave.

Zadovoljni in veseli smo se vrnili v Zagreb.

Izganka
Marinka Lušin-Jocić

Na zboru KO DIS Zagreb – govori podpredsednik Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 Albin Pražnikar

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

KO DIS Bohinj praznuje

Dne 17. maja 2013 je imela Krajevna organizacija DIS Bohinj volilni občni zbor. Hkrati je praznovala dvajsetletnico delovanja. Vabilu na volilni zbor so se odzvali župan **Franč Kramar**, predsednica DIS **Ivica Žnidaršič** s članom Izvršnega odbora DIS **Maksimilijanom Ferekom**, predsednica KO Jesenice **Slava Biček**, predsednik KO Radovljica **Anton Pristov**, predsednik odbora KO Zveze borcev za vrednote NOB Polje – Bohinj **Boris Rožič** s predsednikom nadzornega odbora Borisom Malejem. KO Rdečega križa Bohinjska Bistrica je zastopala **Irena Pagon**.

Na zboru smo pregledali prehojeno pot DIS in KO DIS Bohinj. V razpravi je bila podana ugotovitev, da smo uspeli nad pričakovanji in da je od glavnih nalog ostalo odprto le vprašanje vrnitve materialne škode, nastale med vojno. DIS se bo za to zavzemal še naprej. Gostje so bili v razpravi zelo tvorni.

Med zgledno opravljenimi nalogami je bila uspešna nabirka med člani za nadaljnjo obnovo grajskih hlevov v Brestanici. KO je uspelo zagotoviti 75,6 % obveznosti, to je najmanj 10 evrov na člana. Podobno je bilo pri prvem zbiranju sredstev v letih 2005 do 2007.

Knjižno darilo so v zahvalo prejele: Marija Tičar za dvajsetletno delo v odboru, Frančiška Perše za devetnajstletno

blagajniško delo in osebno povezovanje večine naših članov in Ljudmila Cvetek za požrtvovalno in obsežno delo tajnice v prvem letu obstoja naše KO in poznejše štirinajstletno opravljanje iste dolžnosti.

Knjižno darilo je prejela tudi predsednica DIS Ivica Žnidaršič za neomajno predano in uspešno zagovarjanje pravic žrtev vojnega nasilja.

Od 160 bohinjskih izgnancev je danes živih še 33. Krajevna organizacija ima trenutno 39 članov, ker povezujemo tudi svoje in druge žrtve vojne.

Na volilnem zboru se je zbralo zadovoljivo število članov, če upoštevamo starostno strukturo in s tem povezano zdravstveno stanje.

Neugodna starostna struktura in razmeroma majhen izbor članov sta predstavljala težave pri izvolitvi novega odbora. Volilni zbor se je končno odločil za edino možno rešitev, in sicer ponovno izvolitev starega odbora.

V novem mandatu bomo poskušali na podlagi preteklih izkušenj delati kolikor mogoče uspešno. Na zboru smo se odločili, da se bomo udeležili 13. gorenjskega srečanja izgnancev v Ribnem v organizaciji KO Bled. Druge dejavnosti bomo prilagodili možnostim in potrebam.

Jakob Medja,
predsednik KO DIS Bohinj

Srečanje izgnancev ob dnevu izgnancev in občinskem prazniku v Trbovljah

Krajevna organizacija DIS Trbovlje je 6. junija 2013 organizirala v okviru prireditev ob občinskem prazniku in dnevu izgnancev srečanje pri spomeniku žrtvam vojnega nasilja v parku pred Občino Trbovlje.

Udeležencem je govoril župan Občine Trbovlje Vili Treven.

V umetniškem programu so sodelovali: rogisti, pevski zbor, recitatorji in pripovedovalci spominov.

V imenu DIS je na srečanju sodeloval Albin Pražnikar, podpredsednik DIS.

I. T.

Bežigrajski izgnanci na Idrijskem in Tolminskem

Člani DIS KO Ljubljana Bežigrad smo za spomladanski izlet izbrali Idrijo in Tolminsko. Bil je lep sončen dan, kot naročen za potepanje po naši lepi domovini.

Naša prva postojanka je bilo mesto Idrija, kjer smo si ogledali rudnik živega srebra. Večina udeležencev se je v spremstvu vodiča spustila v Antonov rov, ki je ohranjen še iz časov, ko so tam izkopavali rudo za pridelavo živega srebra. Tako smo spoznali težko in zdravju zelo škodljivo delo rudarjev. Ja, res, imeli so zelo trd kruh in žal kratko življenje.

Pot smo nadaljevali proti Tolminu, se ustavili ob reki Soči, ki se v zelenomodri barvi vije skozi lepo primorsko pokrajino.

Naslednja postojanka so bila Tolminska korita, kjer smo občudovali naravne slapove rečic Zadraščice in Tolminke.

Očarali so nas tolmini in lepi slapovi ter 60 m visoki Hudičev most.

Ob povratku smo se oglasili na kmetiji, kjer se ukvarjajo s sirarstvom, se seznanili s pridelavo sira in imeli poskus. Človek ob tem pomisli, kako pridni in delavni so naši ljudje na podeželju in kako težak je njihov vsakdanji kruh.

Nato smo se ustavili še v mestu Vipava. Tudi ta delček naše domovine je vreden ogleda.

Lep dan, veliko zanimivih ogledov in spoznanj, dobra družba so pripomogli, da je naš izlet uspel in da smo vsaj za en dan pobegnili in sivega, skrbi polnega vsakdana.

Frančiška Marija Potočnik,
koordinatorka izletov

Izlet članov KO DIS Ljubljana Bežigrad na Idrijskem in Tolminskem. Na sliki del udeležencev, ki so bili kot pravi rudarji.

. Spomini . Spomini . Spomini . Spomini .

NEKOČ JE BILA VOJNA

Nekoč je bila vojna. Kot divja, krvooločna zver je rohnela po naši domovini. Tujci so skrunili našo govorico, naš zrak, našo zemljo. Tujci so si vzeli pravico postaviti zakone nad našimi ljudmi; vzeli so si pravico naše ljudi preganjati, zapirati, jim soditi in jih ubijati. Jim požigati domove in jih izganjati z njihovega dvorišča.

Tujci so si vzeli pravico otroke iztrgati iz najlepše igre in jih za dolga štiri leta presaditi v tujo zemljo, kjer naj bi pogнали korenine. Pa ni šlo tako zlahka. Doma, razumljive govorice, svobodnega teka po travnikih, kjer sonce tako drugače, prijazne sije, otroci niso pozabili. Hrepeneli so po tistem, kar jim je bilo na tako krut način vzeto, hrepeneli so skupaj s starši, ki so se na drugačen način zavedali, kaj se jim dogaja. Ko so jih otroci nehali spraševati, zakaj so morali od doma, so to vprašanje zgolj zamenjali z drugim: Kdaj bomo šli domov? Kmalu ... je bil odgovor. Ta kmalu je bil dolg štiri leta. Za otroka je to strahotno dolga doba; za nekatere je bilo to vse življenje, za nekatere manj, za vse pa je veljalo, da so bila to štiri leta ukradenega življenja, ko so bili le številke na aluminijastih ploščicah.

Danes se sprašujem, kako je mogoče, da toliko ljudi v naši domovini ne

dojame, kaj je bilo izgnanstvo. Še bolj se čudim, da s takim zaničevanjem in celo s sovraštvom govorijo o partizanstvu. Mar bi kakšen človek pustil komu, ki ga sploh ne pozna, da mu pride gospodarit na njegov dom, ah mu ga celo vzame? Ne, nihče tega ne bi dopustil. Slovenci so le branili svojo lastnino, Nemci in Italijani so bili tisti, ki so prišli k nam. Naši ljudje so bili na svoji zemlji, pa naj se ne bi branili? To je vsa preprostost dejstev. Vendar se je v zadnjem času spet nevarno razpaslo razpihovanje sovraštva do tistih, ki mislijo tako; tisti, ki so ponosni na partizanstvo, ki spoštujejo žrtve vojne, ki spoštujejo vrednote NOB. Zločini, ki jih je obsodil ves svet, se valjajo po ustih nekaterih naših političnih govornikov, ki so se rodili precej po končani vojni in se očitno tudi zgodovine niso mogli naučiti tako, da bi jo razumeli. So pa dovolj zviti, da z žal prebrisano premišljenimi govori zavajajo ljudi, ki gredo za njimi kot ovce. Taisti ljudje, ki imajo toliko proti komunistom (čeprav pri nas pravega komunizma še niti ni bilo), so vsi živel v tistem režimu; dobro živeli in imeli tudi partijske izkaznice. Zato je njihova dvoličnost še toliko bolj skrb zbujajoča. Kakorkoli, v našem socializmu nam je

bilo dobro. Iz težkih časov je šlo vedno na bolje; gradile so se ceste, delavci smo pomagali graditi tovarne, poznali smo solidarnost; skupaj smo opravili mnogo prostovoljnih delovnih ur za boljši jutri. In ta boljši jutri so nam prodali, zapirali so tovarne drugo za drugo, prodajali za nikoli dobljen denar podjetja, ki so bila zdrava, pred našimi očmi so ugonabliali vse, kar je bilo dobrega; ko je zmanjkalo materialnih dobrin, so se spravili na ljudi: odškrunili so plače, pokojnine, štipendije, otroške dodatke, pri tem pa sebi niso vzeli ničesar, zase so dobro poskrbeli. V breme jim je tisti del ljudi, ki ne ustvarjajo, pozabili pa so, da je prav ta del ustvaril veliko tistega, kar so uničili, drugi del pa se šele pripravlja na to, žal v nemogočih razmerah. In najhujše, kar je, vzeli so nam dostojanstvo. Nismo več enakovredni ljudje, so le nadljudje, mi smo raja, zombiji, nebodijhtreba. To boli od vsega najbolj. In zato bomo glasni in bomo govorili o krivicah. Kako strašna krivica je bilo izgnanstvo, vendar to je storil tujec. Da pa nas tako ponižujejo naši ljudje, je pa nekaj povsem drugega, stokrat bolj nedopustnega.

Zato si ne bomo pustili vzeti ničesar, kar je bilo s krvjo priborjenega, s krvavi mi žulji narejeno, kar je naše. In naše je

vse, zemlja in zrak in voda, ki jo hočejo zdaj prodati nekomu, da nam jo bo točil po kapljicah za drag denar.

Resnica mora biti resnica, laži ne potrebujemo, kajti laži povzročajo škodo in nesrečo.

In zato bomo tudi ženske še naprej praznovali osmi marec, kajti to je naš praznik izborjenih pravic, ne pa, kakor ga nekateri posmehljivo nazivajo - komunistični praznik. Tu se vidi, kako kratke pameti so ljudje, ki bi morali vedeti največ.

Zato tudi danes, čeprav je že mimo, vsem ženskam čestitam ob 8. marcu in verjamem, da si ne bodo upali kratiti naših pravic, pa čeprav nenehno pljuvajo po njih.

To ni politični govor, to je le moje razmišljanje. In verjemite, da v njem nisem osamljena; na srečo tako razmišlja velika večina slovenskih državljanov. In če bomo tako razmišljali, če bomo spoštovali resnico in pravico, se nam ne bo treba več bati, da bi se še zgodilo kaj tako hudega, kot se je nekoč, leta 1941.

Nekoč je bila vojna ...

Ivana Vatovec

. Spomini . Spomini . Jubileji . Jubileji

Bili smo izgnani in ne izseljeni

V zadnjem času so se, tako med ljudmi kot tudi v strokovnih krogih, pojavile razprave o dilemi, ali so bili Slovenci, živeči ob Sotli, Savi in Krki, v letih 1941–1945 izseljeni / prese-
ljeni ali izgnani.

Žalostno je, da nekateri še vedno upora-
bljajo za izgon izraz izselitev/preselitev.

Tega slovenski izgnanci preprosto ne
moremo in ne smemo dopustiti. Z izra-
zom izselitev se pristaja na uporabo be-
sede iz takratnega razglasa okupatorja,
ki je pod krinko izselitve/preselitve izva-
jal zločin izгона Slovencev v taborišča
po vsej Evropi.

Besedi selitev in izselitev sta za žrtve
žaljivi. Bili smo izgnani. Smo izgnanci
in ne preseljenci.

Novembra leta 1941 ob svitu, ko so
oboroženi nemški vojaki razbijali po
vratih slovenskih domov in zaukazali
uro, kdaj morajo ljudje biti pripravljeni
za odhod in kako veliko culo smejo vzeti
s sabo in kaj vanjo dati, ko je bil vsak
upor kaznovan s takojšnjo ustrelnitvijo in
ko se niso ozirali ne na starost in ne na

zmožnost prebivalcev, ni bila to niti slu-
čajno izselitev ali preselitev.

To je bil izgon domoljubnih prebival-
cev, ki so postali žrtve nasilnega izгона
– izgnanci.

Tudi v slovarju slovenskega knjižnega
jezika piše, da je izgnati prisiliti nekoga,
da odide. In leta 1941 si ljudje iz breži-
škega trikotnika niso želeli oditi, bili so s
puško, uperjeno v glavo, prisiljeni.

Tega ni mogoče primerjati s situacijo
kočevskih Nemcev, ki so leta 1941, ta-
koj po okupaciji slovenskega ozemlja,
s konjskimi vpregami opravljali ogled
slovenskih vasi in izbirali zase primer-
ne hiše, ki naj bi jih zasedli, ko lastni-
kov ne bo več. Pa tudi po koncu vojne
so se nekateri preselili, ker so sodelovali
z okupatorji.

Takšne so bile izselitve/preselitve. In
zato je uporaba izrazov izselitev/prese-
litev za žrtve izгона nedopustna, žaljiva
in boleča ter ji kot izgnanec ogorčeno
nasprotujem.

Jože Križančič

Marija Tršar praznovala 104 leta

Obiskali smo najstarejšo članico na-
šega OO DIS Občin Muta, Pod-
velka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Po-
horju, Vuzenica, gospo Marijo Tršar, ki
je 29. marca letos praznovala svoj 104.
rojstni dan.

Ob našem obisku v Domu starejših v
Radljah ob Dravi nas je slavljenka pri-
čakala v polnem sijaju vedrine. Po poz-
dravnih besedah in naših čestitkah je
slavljenka, kljub svoji starosti, prevzela
besedo in povedala: »Težko dojemam, da
sem že toliko stara, saj sem bila rojena
1909. leta, čeprav je moje sedanje po-
čutje dobro. Hodim ne, rada pa gledam
skozi okno v naravo. Sonce, ki posije
skozi, mi zelo prija. Da sem dočakala
to starost, gre zahvala mojim staršem
in skromnemu, težkemu življenju. Med
drugo svetovno vojno so bili hudi časi.
Leta 1941 so me z možem in sedmimi
otroki prisilno izgnali iz Ožbalta v kraj
Ždralovo na Hrvaško. Tam je med voj-
no padel moj mož Anton. V izgnanstvu
je bilo težko preživljati otroke. Ni bilo
kruha, ne mleka, o mesu smo lahko le

sanjali. Preživljali smo se s krompirjem,
fižolom, solato. Preživeli smo. V juliju
1945 smo se dva dni v živinskih vagonih
vračali domov. Tudi doma so bili hudi
časi, vendar, bila je svoboda. V svoji
skromnosti sem dobivala moč za preži-
vetje sebe in svojih otrok. Tu, v domu,
se počutim dobro. Obiskujejo me otro-
ci, vnuki in pravnuki. Vsi me imajo radi.
Kljub težkemu življenju sem bila vedno
rada lepo oblečena in čedna. Pravijo, da
imam še danes, pri teh letih, lep obraz.
Če ne bi bila takšna, se moj mož Anton
najbrž ne bi zaljubil vame. Želim, da bi
bili ljudje poštene in dobre srca. Vse
člane DIS in tudi našo predsednico lepo
pozdravljam in želim, da bi bili srečni
in zdravi.»

Še bi lahko kramljali z našo najstarej-
šo izgnanko, saj jo zdrav razum dobro
vodi v preteklost njenega bogatega ži-
vljenja. S pogledom na njen nasmejani
obraz mladostnega videza smo ji zaželeli
vse dobro.

Marijan Špegelj

Zakaj

Čemu, zakaj, se vprašam zdaj
dom moram zapustiti?
Pregnan za vedno v tuji kraj,
življenje tam pustiti?

Mi srce v prsih krvavi,
ker so mi dom ukradli!
Meglène, solzne so oči,
tam bomo vsi umrli.

Ni milosti v očeh krvnikov,
bili manjvredni smo ljudje.
Bobnijo škornji vzdolž hodnikov,
kjer za zidovi sužnji žde.

Vrstila trpka so se leta
duše – polne bolečine!
Za nas izgubljena in prekleta,
vsa mračna, četudi sonce sije.

Zapirale so puške pot,
so biči žvižgali nad nami.
Le preko pušk, nikod drugod,
svobodni bomo, sami!

Franc Živič

103 leta Vere Brumen

Najstarejša članica KO DIS Ptuj Vera Brumen, stara 103 leta

Janez Ocepek – 90 let

Naš član v KO DIS Zagorje Ja-
nez Ocepek z Mlinš 15 pri Izla-
kah je 21. maja 2013 slavil 90. roj-
stni dan v krogu svojih najdražjih.
Želimo mu še naprej trdnega zdravja.

Marjeta Pešec

90-letnik Janez Ocepek (Foto: Tine Kralj)

Jubilej Antona Grabnarja iz KO DIS Trebnje

Dne 16. 4. 2013 smo člani KO DIS,
predsednik Zvone Duh, tajnica
Majda Zarabec in fotograf Ivan Medve-
šek, obiskali jubilaranta, ki je obhajal svoj
94. rojstni dan, Antona Grabnarja.

V prijaznem okolju pri sinu na Trebel-
nem pri Mokronogu preživlja zdrav in
čil svoja pozna življenjska leta.

Ob stisku roke smo mu zaželeli še
mного lepih in zdravih let, tu, kjer se
najlepše počuti.

Zvone Duh

Anton Grabnar je dopolnil 94 let

Jubilej Cirile Žabkar

Cirila Žabkar iz Zagorja je praznova-
la visok življenjski jubilej – svoj 90.
rojstni dan.

Ob njenem jubileju smo ji zaželeli še
veliko lepega. Fotografijo s torto pa je
naredil D. Žabkar Marn.

Rudi Glavač, 90-letni jubilarant KO DIS Radeče

Člani odbora smo obiskali našega dol-
goletnega člana Rudija Glavača, ki je
26. februarja 2013 praznoval 90. rojstni
dan. Obiska se je zelo razveselil in nam
povedal, da je še zelo aktiven, saj vozi
avto, igra v pihalnem orkestru in se kot
član NO udeležuje naših sestankov in iz-
letov. Sinova z vnuki ga pogosto obisku-
jeta, mi pa smo mu ob slovesu zaželeli še
veliko lepega.

Marinka Bregar

Obisk pri Rudiju Glavaču, ki je praznoval 90 let.

Frančiška Hartman, jubilarntka KO DIS Radeče

Naša dolgoletna članica Frančiška
Hartman je 31. marca letos prazno-
vala svoj 90. rojstni dan. Ob tem jubileju
so jo na njenem domu obiskali odborni-
ki. Glede na to, da je že vrsto let vdova,
jo pogosto obiskujeta hčerka in vnuki-
nja, ki poskrbata za delo, ki ga sama ne
zmore. Našega obiska je bila zelo vesela.
V dobri uri klepeta smo obudili lepe in
tudi žalostne spomine, ko je morala v iz-
gnanstvu delati s tujimi ljudmi, ki jih ni
razumela. Ob slovesu smo ji zaželeli vse
lepo in da bi bila še naprej tako vedra in
polna humorja.

Marinka Bregar

90 let izgnanke Frančiške Hartman

IZVRŠNI
ODBOR
DRUŠTVA
IZGNANCEV
SLOVENIJE
1941–1945

Predsednica:
Ivica Žnidaršič, Ljubljana

Podpredsednika:
Janez Komljanec, Slovenj Gradec
Albin Pražnikar, Izlake

Člani:
Ivan Babič, Buče
Stanislava Biček, Jesenice
Emilija Držanič, Brežice
Maksimilijan Ferek, Ljubljana
Sabina Godnič, Komen
Tomaž Hočevar, Koper
dr. Milan Jazbec, Ljubljana
Zdenka Kaplan, Novo mesto
Marjan Košak, Slovenske Konjice
Ana Pirc, Leskovec pri Krškem
Martin Podlesnik, Ljubljana
Alojz Rupar, Boštanj
Jožica Stezinar, Čatež ob Savi
Marijan Špegelj, Muta
Anka Tominšek, Ljubljana
Franc Vidmar, Žalec
Davorin Zdovc, Maribor
Marija Žnidar, Kamnik

NADZORNI ODBOR

Mira Zalar, Maribor - predsednica
Veronika Kljun, Stara Cerkev
Karel Levak, Artiče

ČASTNO RAZSODIŠČE

Jože Križančič, Ptuj - predsednik
Janez Blas, Sevnica
Olga Kamenov, Ljubljana
Jožef Pograjec, Polšnik
Štefanija Žalec, Ljubljana

VESTNIK

interno glasilo DIS

Za društvo:
Ivica Žnidaršič

Odgovorni urednik:
Jože Križančič

Lektorica:
Alenka Lokar Blatnik

Tisk:
Tiskarna Skušek

Naslov:
Društvo izgnancev Slovenije
1000 Ljubljana, Linhartova c. 13
telefon: 01 - 434 48 80
telefaks: 01 - 434 48 80
email: drustvoizgnancev@siol.net
http://www.drustvo-izgnancev.si

Poslovni račun DIS:
SI56 0222 2001 0570 920
Nova Ljubljanska banka

Umrlí člani Društva izgnancev Slovenije

KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti	KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
KO DIS Artiče Ivan ERBAN Emalija HERVOL Ivan LIPEJ Ladislava OGOREVC Marija OMERZO Danijela ROŽMAN	18.06.1922 27.05.1922 21.08.1941 27.09.1930 09.12.1921 16.04.1925	31.12.2012 26.03.2013 25.02.2013 25.04.2013 12.02.2013 24.01.2013	Sonja KRAJNČIČ Martin RADUHA	14.10.1922 24.09.1930	29.08.2012 17.02.2013
KO DIS Bizeljsko Neža ILJAŽ Marija ŠAFAR Marija ŠKOF	13.12.1919 25.07.1922 12.02.1924	23.02.2013 25.01.2013 28.12.2012	KO DIS Maribor Tabor Cecilija HRAŠOVEC Dora PODGORNIK Marija ŠTANCER	26.10.1923 14.03.1924 25.03.1921	19.04.2013 23.04.2013 2013
KO DIS Bled Olga MLAKAR	11.03.1931	18.06.2013	KO DIS Murska Sobota Franc ŠTEFANEC		03.2013
KO DIS Bohinj Marija ZUPAN	21.03.1919	26.05.2013	KO DIS Nova Gorica Marta LEPOŠA	06.05.1923	06.03.2013
KO DIS Boštanj Vida PERKO Jože PAVLIN Ivana POVŠE Anton ŠKRAJNAR	11.05.1931 27.03.1932 22.06.1930 26.12.1938	03.04.2013 16.04.2013 08.05.2013 07.06.2013	KO DIS Novo mesto Jožko KRHIN	09.04.1942	01.07. 2012
KO DIS Branik Vida MOŽINA	04.02.1923	13.05.2013	KO DIS Obala Koper, Izola, Piran Emil COLNAR Anton GRADIŠAR Ana JEVNIKAR Bojan KOKALJ Valerija LAZAR Marija PODLESNIK MARSIČ	11.08.1937	03.05.2013 04.05.2013 2013 14.12.2012 2012 11.03.2013
KO DIS Brežice Marija BOGOVIČ Oskar GERJEVIČ	27.08.1924 08.05.1941	20.05.2013 18.05.2013	KO DIS Polje ob Sotli - Buče Angela KOVAČIČ Jože PRISTOVŠEK Ivan VRENKO	27.05.1926 01.03.1931 17.03.1941	19.03.2013 13.04.2013 02.04.2013
KO DIS Bučka Drago NOVAK	09.04.1936	02.06.2013	KO DIS Polšnik Jožefa DOLINŠEK Marija HIRŠELJ Vida HRIBAR Antonija KOTAR Stanislav PIRC Franc PRIMC	20.09.1928 21.11.1926 09.11.1934 12.06.1928 07.02.1937 16.09.1937	26.01.2013 25.02.2013 14.04.2013 30.03.2013 12.12.2012 13.12.2012
KO DIS Celje Majda Cirila OLFACIUS Marija ŽEKAR	01.02.1923 18.08.1920	28.05.2012 02.03.2013	KO DIS Radeče Karlo KRŽAN	12.07.1927	03.04.2013
KO DIS Hrastnik Olga FERK Bronja HAFNER Marija HLASTEC Vida ŠIKOVEC Viktorija ŠUNTA Milena ZALETEL	09.07.1935 10.09.1941 22.02.1922 11.06.2021 07.04.1925 05.05.1929	11.05.2012 26.03.2012 26.04.2013 26.02.2013 25.12.2012 05.04.2013	KO DIS Radovljica Franc LUKAN	28.11.1932	20.04.2013
KO DIS Kamnik Marjan POGAČNIK	21.01.1942	08.05.2013	KO DIS Raka Martina GORENC Rozalija GORENC Franc KRŽAN Jožef NOVAK Martin PAVKOVIČ Janez VRHOVŠEK	10.02.1927 26.11.1915 21.09.1942 10.05.1921 11.11.1941 25.12.1935	27.03.2012 01.04.2012 16.08.2012 21.11.2012 10.02.2012 11.12.2012
KO DIS Kočevje Rudi KUZULE	12.04.1934	18.06.2013	KO DIS Sevnica Alojzija BLAS Anica BUDNA Marija KONC Olga NOVAK Jože PAPEŽ	27.03.1941 06.07.1941 06.06.1921 24.10.1925 16.03.1923	20.12.2012 12.10.2012 15.11.2012 01.11.2012 08.08.2012
KO DIS Komen Ana MARUŠIČ Mara TROBEC	22.12.1924 12.10.1939	27.03.2013 13.01.2013	KO DIS Slovenska Bistrica Ljudmila GORJANC Miroslav LEŠNIK	05.07.1938 08.12.1923	10.01.2013 08.01.2013
KO DIS Krška vas Marija PRAH Ivanka RUDMAN Jože ŠKVARČ Jože TOMSE	27.10.1929 31.05.1931 06.06.1934 26.01.1945	02.01.2013 28.11.2012 24.11.2012 25.12.2012	KO DIS Studenec Neža ŽNIDERŠIČ	15.12.1932	26.03.2013
KO DIS Laško Milan JEZERNIK Marija JURKOŠEK	21.05.1927 15.08.1925	12.04.2013 24.03.2013	OO DIS Škofja Loka Ana HAFNER Marija KRMELJ Justina TRDINA	08.07.1924 14.08.1924 13.09.1927	26.05.2013 22.12.2012 05.09.2012
KO DIS Leskovec Marjan ARH Jože BARBIČ Boža BOGATAJ Alojz BOGOLIN Anton GORŠAK Franc JAKLIČ Marija KERIN Nada KERIN Albin TOMAŽIN Karel TRAMPUŽ Alojzija VRHOVŠEK	17.05.1941 29.07.1931 19.04.1911 27.04.1929 28.02.1944 18.09.1931 20.12.1929 23.09.1935 05.09.1922 20.11.1921 09.06.1926	14.02.2013 16.01.2013 07.01.2013 18.02.2013 17.01.2013 07.01.2013 04.02.2013 20.01.2013 26.02.2013 02.02.2013 05.03.2013	KO DIS Trebnje Julijana PRELOGAR	22.08.1932	21.03.2013 04.09.2012 05.02.2013 06.03.2013 24.04.2013 03.02.2013 05.01.2013 06.03.2013 11.02.2013 01.02.2013 16.05.2013
KO DIS Ljubljana Center Jožefa VONČINA	15.02.1922	27.04.2013	KO DIS Velika Dolina Alojz GRAMEC	24.04.1940	23.03.2013
KO DIS Ljubljana Šiška Frančiška ALJAŽ Frane PUNTAR Marija ŠTIGLIC	31.03.1934 15.09.1936 31.03.1924	25.04.2013 12.05.2013 15.06.2012	KO DIS Žalec Leopoldina ARNUŠ Ljudmila MARUŠIČ Marija MEDVED Zofija PRESKER	11.10.1926 25.03.1918 31.03.1919	13.03.2013 09.12.2012 21.03.2013 07.02.2013
KO DIS Maribor Pobrežje-Tezno Frančiška BOSILJ Helena SIRK	01.01.1934 11.07.1932	11.2012 02.2013			
KO DIS Maribor Rotovž-Pesnica Jože ČUČNIK Trezija GORNIK	11.03.1933 13.10.1921	18.03.2013 18.03.2013			